

Spørgsmål og svar om forordningen om geoblokering i forbindelse med e-handel

JURIDISK MEDDELELSE

Hverken Europa-Kommissionen eller nogen person, der handler på Kommissionens vegne, er ansvarlig for den brug, der kan gøres af nedenstående oplysninger.

© Den Europæiske Union, 2018

Videreanvendelse tilladt med kildeangivelse.

Europa-Kommissionens politik for videreanvendelse af Kommissionens dokumenter er reguleret ved afgørelse 2011/833/EU (EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39).

Ved enhver anvendelse eller gengivelse af fotos eller andet materiale, der ikke er omfattet af EU's ophavsret, skal der indhentes tilladelse direkte fra indehaverne af ophavsrettighederne.

© Cover Art: Thinkstock/iStock

Dette dokument stilles til rådighed af Kommissionens tjenestegrene til informationsformål. Det indeholder ikke en autoritativ fortolkning af forordningen om geoblokering, og det er heller ikke en afgørelse eller udtalelse vedtaget af Kommissionen. Det er med forbehold af en eventuel afgørelse eller udtalelse vedtaget af Kommissionen og EU-Domstolens kompetence til at fortolke forordningen om geoblokering i overensstemmelse med EU-traktaterne. Dette dokument er en ajourføring af dokumentet med spørgsmål og svar vedrørende forordningen om geoblokering fra Kommissionens tjenestegrene, som blev offentliggjort den 23. marts 2018, og erstatter dette dokument.

1.	<i>Indledning</i>	4
1.1.	<i>Baggrund</i>	4
1.2.	<i>Forordningen om geoblokering – Generel oversigt</i>	7
2.	<i>Rettigheder og forpligtelser for erhvervsdrivende og forbrugere i praksis</i> 10	
2.1.	<i>Forordningens anvendelsesområde (artikel 1)</i>	10
2.2.	<i>Adgang til onlinegrænseflader (artikel 3)</i>	17
2.3.	<i>Forbud mod forskelsbehandling med hensyn til adgang til varer og tjenesteydelser (artikel 4)</i>	20
2.4.	<i>Forbud mod forskelsbehandling af årsager relateret til betaling (artikel 5)</i> 28	
2.5.	<i>Aftaler om passivt salg (artikel 6)</i>	31
3.	<i>Medlemsstaternes håndhævelse af forordningen om geoblokering</i>	32
4.	<i>Ud over forordningen om geoblokering – e-handelsramme</i>	36
4.1.	<i>Grænseoverskridende levering</i>	37
4.2.	<i>Måltrening af virksomhed og bestemmelse af lovvalg og kompetence</i>	41
4.3.	<i>Mini-one-stop-shop for leverandører af elektronisk leverede tjenesteydelser</i>	43
4.4.	<i>Sikker, billig og nem onlinebetaling</i>	44
5.	<i>Bilag: Tidslinje for gennemførelse af vedtagne e-handelsforanstaltninger</i>	45

1. Indledning

I dette dokument gives der praktisk vejledning i de vigtigste bestemmelser i forordningen om geoblokering med henblik på dens ikrafttræden og i den mere generelle udvikling inden for visse aspekter af EU's ramme for e-handel. Dokumentet indeholder oplysninger, som kan være nyttige for i) erhvervsdrivende, som arbejder for at tilpasse deres forretningspraksis til forordningen om geoblokering, ii) forbrugere og kunder¹, som har brug for at blive informeret om forordningens bestemmelser og deres betydning for deres daglige indkøb, og iii) de myndigheder i medlemsstaterne, som er ansvarlige for håndhævelsen af forordningen.

Dette dokument indeholder navnlig spørgsmål og svar vedrørende de grundlæggende bestemmelser i forordningen (afsnit 2) og vedrørende de håndhævelsesværktøjer, der er omhandlet i forordningen (afsnit 3). I dette dokument ajourføres og udvides i denne henseende de svar, der blev givet i det dokument med spørgsmål og svar, der blev offentliggjort den 23. marts 2018, som erstattes af dette dokument. Der gives også yderligere oplysninger om visse aspekter, der er relevante for e-handel, men som ikke er direkte omfattet eller ændret af forordningen, som er tæt forbundet med dens anvendelse (afsnit 4).

1.1. Baggrund

Forbrugere og virksomheder – navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er) – bliver stadig mere interesserede i at handle på tværs af Unionen. 68 % af internetbrugerne i Unionen handlede online i 2017². Mange erhvervsdrivende nægter imidlertid stadig at sælge eller levere til kunder fra en anden medlemsstat uden objektiv grund eller at tilbyde priser, der er lige så fordelagtige som de priser, der tilbydes lokale kunder. Ifølge en undersøgelse udført af Kommissionen kunne kunder fra en anden medlemsstat kun nå frem til det sidste trin inden ordrebekræftelsen på 37 % af webstederne³. Kommissionen modtager regelmæssigt klager, som omhandler forskelsbehandling på grund af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted. Problemet påvirker både forbrugere og virksomheder, når de køber varer og tjenesteydelser til eget brug. Problemet gør sig gældende både online og i den fysiske verden⁴.

¹ I forordningen om geoblokering forstås ved "forbruger" enhver fysisk person, der ikke handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession. Ved "kunde" forstås enhver forbruger, som er statsborger i eller har sin bopæl i en medlemsstat, eller en virksomhed, som har sit hjemsted i en medlemsstat, og som modtager en tjenesteydelse eller køber en vare eller agter at gøre dette i Unionen, udelukkende til eget slutbrug.

² Digital Economy and Society Index 2018, se <http://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>.

³ https://ec.europa.eu/info/publications/geo-blocking-consumers-online-findings-mystery-shopping-carried-out-european-commission_en

⁴ Yderligere data, der ligger til grund for analysen af forordningen om geoblokering, findes i JRC Technical Report on The European Digital Single Market, Its Role in Economic Activity in the EU (<https://ec.europa.eu/jrc/sites/jrcsh/files/JRC98723.pdf>), JRC-IPTS baseret på Mystery Shopping Survey 2015 (GfK Mystery Shopping (https://ec.europa.eu/info/publications/geo-blocking-consumers-online-findings-mystery-shopping-carried-out-european-commission_en), Kommissionens offentlige høring i 2015 om geoblokering og andre geografisk baserede begrænsninger for handel og adgang til information i Unionen (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/public-consultation-geo-blocking-and-other-geographically-based-restrictions-when-shopping-and>) og konsekvensanalysen til forslaget til en forordning om imødegåelse af uberettiget geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked (http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=15953).

Forordning (EU) 2018/302 ("forordningen om geoblokering" eller "forordningen")⁵ har til formål at sikre forbrugere og virksomheder i det indre marked flere muligheder. Den omhandler navnlig problemet med, at nogle kunder ikke kan købe varer og tjenesteydelser fra erhvervsdrivende, der er placeret i en anden medlemsstat, på grund af deres nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Ved geoblokering forstås praksis, som onlinesælgere bruger til at begrænse det grænseoverskridende salg på grundlag af nationalitet, bopæl eller hjemsted. Sådant praksis med geoblokering omfatter: afslag på adgang til websteder fra andre medlemsstater og/eller situationer, hvor der gives adgang til et websted, men hvor den udenlandske kunde ikke kan afslutte sit køb eller anmodes om at betale med et debit- eller kreditkort fra et bestemt land. "Geoforskelsbehandling" finder også sted i forbindelse med offlinekøb af varer og tjenesteydelser, f.eks. når forbrugere fysisk befinder sig i den erhvervsdrivendes forretning, men ikke kan få adgang til et produkt eller en tjenesteydelse eller tilbydes andre betingelser på grund af deres nationalitet eller bopæl. Ved forordningen fastlægges umiddelbart gældende bestemmelser, der har til formål at forebygge sådan praksis i specifikke situationer, hvor forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, bopæl eller hjemsted ikke er objektivt berettiget.

Forordningen skal ses i sammenhæng med den overordnede e-handelspakke med foranstaltninger, som Kommissionen har fremsat, og forstærker dens indvirkning. Den 25. maj 2016 fremlagde Kommissionen netop en omfattende pakke af foranstaltninger til fremme af potentialet for grænseoverskridende e-handel i Europa som en forudsætning for et velfungerende digitalt indre marked. Hovedformålet med pakken var at fjerne hindringerne for grænseoverskridende onlineaktivitet og fastlægge en omfattende e-handelsramme med fokus på tre primære mål: i) at sikre bedre adgang til varer og tjenesteydelser, der tilbydes online, ii) at opbygge tillid hos forbrugerne og større sikkerhed for virksomhederne og iii) at reducere transaktionsomkostningerne og de administrative byrder for virksomheder ved handel på tværs af grænserne. Pakken var en indbyrdes forbundet serie af foranstaltninger, som forstærkede hinanden med det formål at skabe reelle forbedringer for europæernes muligheder for at bruge e-handel effektivt. En række af disse vigtige initiativer er allerede blevet vedtaget af lovgiverne, herunder:

- Nye regler om reduktion af den momsrelaterede administrative byrde i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner⁶ blev vedtaget i december 2017. Fra den 1. januar 2021 vil disse regler forenkle momsopkrævningen, når forbrugere køber varer og tjenesteydelser online fra en anden medlemsstat eller et tredjeland, ved at give leverandører mulighed for at anvende one-stop-shoppen for moms.
- Forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde⁷ er blevet revideret og erstattes af den nye forordning (EU) 2017/2394 om forbrugerbeskyttelsessamarbejde⁸ fra den 17.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/302 af 28. februar 2018 om imødegåelse af uberettiget geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og (EU) 2017/2394 og af direktiv 2009/22/EF.

⁶ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/digital-single-market-modernising-vat-cross-border-e-commerce_en

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse (forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde) (EUT L 364 af 9.12.2004, s. 1).

januar 2020. Netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde giver nationale myndigheder i EU- og EØS-landene mulighed for at samarbejde om i fællesskab at imødegå overtrædelser af forbrugerlovgivningen i det indre marked, når et problem omfatter erhvervsdrivende og forbrugere i forskellige lande. Når det drejer sig om forbindelserne mellem erhvervsdrivende og forbrugere, lettes håndhævelsen af forordningen om geoblokering af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde, som dækker overtrædelser, der har skadet, eller som skader eller sandsynligvis vil skade de kollektive interesser for forbrugere.

- Der blev vedtaget en ny forordning⁹ om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester, som har til formål at gøre priserne på disse tjenester mere gennemsigtige og overkommelige og at forbedre myndighedstilsynet på EU's marked for pakkeleveringstjenester. Forordningen vil sætte skub i e-handelen ved at gøre det lettere for forbrugere og virksomheder, navnlig SMV'er, trygt at købe og sælge produkter og tjenesteydelser online på tværs af Unionen.
- Som led i den igangværende modernisering af EU's ramme for ophavsret er der vedtaget nye regler¹⁰ om portabilitet af onlineindholdstjenester, som vil sætte europæerne i stand til at rejse med det digitale indhold – f.eks. streaming eller download af film, sportsudsendelser, musik, e-bøger og spil – som de abonnerer på i deres hjemland.

Kommissionen har endvidere vedtaget en række lovgivningsforslag, som i øjeblikket behandles af lovgiverne efter lovgivningsproceduren, herunder:

- Efter reglerne om digitale kontrakter¹¹ har Kommissionen vedtaget lovgivningsforslag om harmonisering af de primære obligatoriske forbrugerrettigheder, der finder anvendelse på leveringen af digitalt indhold og salget af varer. Når disse retsakter er vedtaget, bør de reducere de omkostninger, der er forbundet med forskellene i medlemsstaternes aftaleret, forbedre retssikkerheden for virksomheder og hjælpe forbrugere med at udnytte mulighederne for at handle i hele Unionen bedst muligt.
- Den 11. april 2018 vedtog Kommissionen to direktivforslag¹² på området for forbrugerbeskyttelse (nye aftalebetingelser for forbrugere), som har til formål at sikre øget overholdelse af EU's lovgivning om forbrugerbeskyttelse, navnlig ved at indføre kollektive retsmidler. Med disse forslag moderniseres EU's forbrugerlovgivning i lyset af markedsudviklingen, f.eks. med hensyn til indgåelse af kontrakter på e-

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT L 345 af 27.12.2017, s. 1).

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/644 af 18. april 2018 om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1128 af 14. juni 2017 om grænseoverskridende portabilitet af onlineindholdstjenester i det indre marked.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/doing-business-eu/contract-rules/digital-contracts/digital-contract-rules_en

¹² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til indbringelse af sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser og om ophævelse af direktiv 2009/22/EF (COM(2018) 184 final) og forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU for så vidt angår bedre håndhævelse og modernisering af EU's forbrugerbeskyttelsesregler (COM(2018) 185 final). Yderligere oplysninger: https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/consumers/review-eu-consumer-law-new-deal-consumers_en.

markedspladser. Endelig mindsker disse forslag byrderne for virksomheder på specifikke områder, f.eks. fortrydelsesretten, som finder anvendelse på brugte varer.

- Der er fremsat forslag til en forordning om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester¹³, som har til formål at sikre et retfærdigt, pålideligt og forudsigeligt miljø for den digitale onlineøkonomi. Når de nye regler er vedtaget, vil de hjælpe med at sikre et retfærdigt og innovationsdrevet økosystem for onlineplatformøkonomien. De vil sikre en balance mellem onlineplatformenes og søgemaskinernes vækst og behovet for at beskytte SMV-erhvervsbrugere i Unionen ved at fokusere på gennemsigtighed og nye klagemuligheder. Et observationscenter, som oprettes i henhold til forordningen og støttes af en gruppe af uafhængige eksperter, vil nøje overvåge økonomien baseret på onlineplatforme og rådgive Kommissionen om behovet for initiativer i fremtiden.
- Fremme af adgang til audiovisuelle tjenester på tværs af grænserne er én af prioriteterne i Kommissionens strategi for et digitalt indre marked i EU¹⁴. I 2016 fremsatte Kommissionen et forslag til ajourførte EU-regler for audiovisuelle medier¹⁵, som udgjorde grundlaget for den politiske aftale¹⁶. Andre lovgivningsforslag¹⁷ vedrørende moderniseringen af EU's regler for ophavsret er aktuelt under behandling i lovgivningsprocessen med henblik på at gøre mere onlineindhold tilgængeligt på tværs af grænserne.

Samspillet mellem nogle af disse foranstaltninger og forordningen om geoblokering samt en tabel med tidslinjen for gennemførelsen er beskrevet i yderligere detaljer i dette dokumentets afsnit 4 og bilag.

1.2. Forordningen om geoblokering – Generel oversigt

Ifølge forordningen skal alle EU-kunder (herunder forbrugere og andre slutbrugere) behandles på samme måde, når de befinder sig i den samme situation, uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Hovedkomponenterne i forordningen om geoblokering

- **Salg af varer og tjenesteydelser**

I forordningens artikel 4 defineres bestemte situationer, hvor geoblokering eller andre former for forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, bopæl eller hjemsted ikke er berettiget. I sådanne situationer har kunder fra en anden medlemsstat samme adgang til og mulighed for at købe varer og tjenesteydelser som lokale kunder. Disse situationer er:

¹³ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fremme af retfærdighed og gennemsigtighed for brugere af onlineformidlingstjenester (COM(2018) 238 final).

¹⁴ COM(2015) 192 final.

¹⁵ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2010/13/EU om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester i betragtning af de ændrede markedsforhold (COM(2016) 287 final).

¹⁶ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3567_en.htm

¹⁷ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ophavsret på det digitale indre marked (COM(2016) 593) og forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for udøvelse af ophavsretten og beslægtede rettigheder, der gælder for visse af radio- og tv-selskabernes onlinetransmissioner samt retransmissioner af radio- og tv-programmer (COM(2016) 594 final).

- Salg af varer uden levering uden for det område, der betjenes af den erhvervsdrivende
 - En kunde køber varer, f.eks. elektronisk udstyr, tøj, sportstøj eller bøger, som den erhvervsdrivende ikke leverer til kundens medlemsstat. Sådanne kunder har ret til levering i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende tilbyder levering, på samme måde som lokale kunder.

Eksempel: En belgisk kunde ønsker at købe et kamera og finder det bedste tilbud på et tysk websted, som dog kun tilbyder levering/afhentningssteder i Tyskland eller afhentning på den erhvervsdrivendes adresse. Kunden har ret til at bestille varerne og afhente dem på den erhvervsdrivendes adresse eller få dem leveret til en anden adresse eller et andet afhentningssted i Tyskland på samme måde som en tysk forbruger.

- Salg af elektronisk leverede tjenesteydelser
 - En kunde ønsker at få adgang til og købe en elektronisk leveret tjenesteydelse, f.eks. cloudtjenester, datalagring eller webhosting, fra en erhvervsdrivende med hjemsted i en anden medlemsstat. Sådanne kunder har ret til dette på samme måde som lokale kunder.

Eksempel: En bulgarsk kunde ønsker at købe hostingtjenester til sit websted fra et spansk firma. Hun får adgang til og kan købe denne tjenesteydelse på de samme betingelser som spanske forbrugere, dvs. uden at skulle betale en anden nettopris (dvs. eksklusive moms) end en spansk forbruger.

- Salg af tjenesteydelser leveret på et bestemt fysisk sted
 - En kunde køber en tjenesteydelse, der leveres i den erhvervsdrivendes lokaler eller på et fysisk sted, hvor den erhvervsdrivende driver virksomhed, hvis lokalerne eller stedet er beliggende i en anden medlemsstat end kundens. Denne kategori omfatter tjenesteydelser som f.eks. koncertbilletter, hotelophold og billeje. I denne situation har kunden også ret til at blive behandlet på samme måde som statsborgere/indbyggere i den erhvervsdrivendes land.

Eksempel: En italiensk familie besøger en fransk forlystelsespark og ønsker at drage fordel af rabatbilletter for familier. Den italienske familie kan købe billetterne på samme måde som franske familier.

I de ovennævnte tilfælde tillades geoblokering eller andre former for geografisk baseret forskelsbehandling kun i de særlige tilfælde, der er fastsat i forordningen, dvs. når EU's eller nationale retlige krav (i overensstemmelse med EU-retten) kræver, at den erhvervsdrivende blokerer adgangen til de tilbudte varer eller tjenesteydelser.

For onlinetjenester vedrørende ikke-audiovisuelle værker, der er beskyttet af ophavsret (f.eks. e-bøger, videospil, musik og software), finder bestemmelsen om forbud mod forskelsbehandling – dvs. forpligtelsen til at give udenlandske kunder adgang til og drage fordel af de samme tilbud som lokale kunder – ikke anvendelse i henhold til forordningen. Muligheden for at udvide bestemmelsen til disse tjenester er imidlertid omfattet af revisionen, som gennemføres to år efter forordningens ikrafttræden. Andre regler i forordningen, f.eks.

forbuddet mod diskriminerende blokering af adgangen til onlinegrænseflader og omdirigering uden kundens forudgående samtykke samt forskelsbehandling af grunde vedrørende betaling, finder i forvejen anvendelse på disse tjenester.

- **Adgang til websteder**

I henhold til forordningens artikel 3 er blokering af adgang til websteder og omdirigering uden kundens forudgående samtykke ikke tilladt. Dette styrker prisgennemsigtigheden ved at tillade, at kunder får adgang til forskellige nationale websteder. Denne bestemmelse finder også anvendelse på ikke-audiovisuelle tjenesteydelser, der leveres elektronisk, f.eks. e-bøger, musik, spil og software.

Eksempel: En irsk kunde ønsker at få adgang til den italienske udgave af en onlinetøjbutiks websted. Selv om hun indtaster webadressen på det italienske websted, omdirigeres hun alligevel til det irske websted. Efter den 3. december 2018 kræver en sådan omdirigering kundens udtrykkelige samtykke. Selv om kunden giver sit samtykke til omdirigeringen, bør den oprindelige udgave, hun ønskede at besøge, stadig være tilgængelig.

- **Forbud mod forskelsbehandling i forbindelse med betalinger**

Mens erhvervsdrivende selv vælger, hvilke betalingsmidler de vil acceptere, indeholder forordningen en specifik bestemmelse (artikel 5) om forbud mod forskelsbehandling med hensyn til de forskellige betalingsmidler, de accepterer. Dette omfatter situationer, hvor forskelsbehandling følger af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted, betalingskontoens placering, betalingstjenesteudbyderens hjemsted eller betalingsinstrumentets udstedelsessted.

Forskelsbehandling er forbudt, hvis følgende tre betingelser er opfyldt:

- betalingstransaktionen foretages via en elektronisk transaktion i form af pengeoverførsel, direkte debitering eller et kortbaseret betalingsinstrument af samme betalingsvaremærke og -kategori
- autentifikationskravene er opfyldt, og
- betalingerne er i en valuta, som den erhvervsdrivende accepterer.

Eksempel: En tysk erhvervsdrivende accepterer et bestemt kreditkortvaremærke og direkte bankoverførsler ved køb på sit websted. Den erhvervsdrivende har imidlertid afvist betalinger foretaget med et kreditkort af det samme varemærke og pengeoverførsler fra østrigske banker. Denne praksis forbydes nu ved forordningen om geoblokering.

Denne bestemmelse bør ses på baggrund af forordningen om det fælles eurobetalingsområde (SEPA) fra 2012¹⁸, hvorefter forbrugere, der handler i udlandet, kan bruge deres debetkort til at foretage betalinger i euro på samme måde som i deres hjemland.

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/consumer-finance-and-payments/payment-services/single-euro-payments-area-sepa_en

2. Rettigheder og forpligtelser for erhvervsdrivende og forbrugere i praksis

Dette afsnit har til formål at give erhvervsdrivende og kunder en bedre forståelse af deres rettigheder og forpligtelser i henhold til forordningen om geoblokering.

2.1. Forordningens anvendelsesområde (artikel 1)

2.1.1. *Hvad er forholdet mellem forordningen om geoblokering og tjenesteydelsesdirektivet?*

Forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, som også omfatter indirekte forskelsbehandling, er et generelt EU-retligt princip, som er fastlagt i artikel 18 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 21, stk. 2, i EU's charter om grundlæggende rettigheder samt ovennævnte traktats specifikke bestemmelser om frihedsrettighederne i det indre marked.

Med hensyn til leveringen af tjenesteydelser er dette generelle princip navnlig omhandlet i tjenesteydelsesdirektivets artikel 20, stk. 2¹⁹, hvorefter medlemsstaterne skal påse, at de generelle betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, som tjenesteyderen stiller til rådighed for offentligheden, ikke indeholder diskriminerende betingelser begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet eller opholdssted, uden at dette dog berører muligheden for at anvende forskellige adgangsbetingelser, som er direkte begrundet i objektive kriterier. Anvendelsen af forbuddet mod forskelsbehandling som omhandlet i denne artikel afhænger af en vurdering af den erhvervsdrivendes praksis i hvert enkelt tilfælde. De objektive kriterier kan f.eks. vedrøre manglende intellektuelle ejendomsrettigheder i et givet område, de faktiske meromkostninger, der opstår på grund af afstanden, tjenesteydelsens tekniske karakteristika, forskellige markedsvilkår, såsom sæsonbestemt større eller mindre efterspørgsel, forskellige ferieperioder i medlemsstaterne og forskellige konkurrenters prissætning²⁰. Denne artikel finder også anvendelse i situationer, der ikke er omfattet af forordningen om geoblokering.

I de situationer, der er omfattet af forordningen om geoblokering, finder forordningens specifikke bestemmelser anvendelse frem for tjenesteydelsesdirektivets artikel 20, stk. 2. Både virksomheder og forbrugere vil drage fordel af øget retssikkerhed, når der er tale om specifik praksis, som ikke er berettiget under nogen omstændigheder. I henhold til forordningen må erhvervsdrivende ikke forskelsbehandle i de specifikke omhandlede situationer, uden at der foretages en vurdering af den erhvervsdrivendes praksis i det enkelte tilfælde, så der skabes retssikkerhed, og så håndhævelsesmulighederne forbedres.

2.1.2. *Omfatter forordningen både online- og offlinesalg?*

I forordningen beskrives visse situationer, hvor forskelsbehandling er berettiget. Disse situationer omfatter både online- og offlinesalg af varer og tjenesteydelser og tilfælde, hvor disse to kanaler er integreret ("omnikanal").

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked.

²⁰ En vejledende liste over faktorer, der potentielt kan berettige til forskelsbehandling, findes i betragtning 95 til direktiv 2006/123/EF. Yderligere retningslinjer for anvendelsen af artikel 20, stk. 2, findes i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene "With a view to establishing guidance on the application of Article 20(2) of Directive 2006/123/EC on services in the internal market ('the Services Directive')", SWD(2012) 146, som findes på <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=SWD:2012:0146:FIN>.

Eksempel: Billetter til en forlystelsespark kan købes på forhånd eller på besøgsdagen ved indgangen. I begge tilfælde er anvendelsen af forskellige betingelser afhængigt af kundens nationalitet eller bopæl forbudt i henhold til forordningen om geoblokering. Også praksis, der i realiteten forhindrer kunder fra bestemte medlemsstater i at få adgang til online- eller offlinesalg, er forbudt. Dette berører ikke eventuelle andre betingelser, som erhvervsdrivende generelt stiller i forbindelse med offlinesalg i modsætning til onlinesalg, hvis disse betingelser anvendes uanset kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted (f.eks. lavere priser ved onlinereservation på forhånd).

2.1.3. Finder forordningen anvendelse på indenlandsk salg? I hvilke rent indenlandske situationer finder forordningen ikke anvendelse?

Forordningen finder ikke anvendelse i en situation, som i enhver henseende er begrænset til én medlemsstat, f.eks. når alle de elementer, der er relevante for den pågældende transaktion, er begrænset til én medlemsstat (såkaldte "rent indenlandske situationer"). Dette betyder, at forordningen finder anvendelse, når transaktionen har et grænseoverskridende element. Følgende elementer kan tages i betragtning: i) kundens eller den erhvervsdrivendes nationalitet, bopæl eller hjemsted, ii) udførelsesstedet, iii) betalingsmidlet anvendt i transaktionen eller iv) anvendelsen af en onlinegrænseflade. Det betyder derimod ikke, at leveringen af en vare eller tjenesteydelse nødvendigvis skal finde sted i en anden medlemsstat end den, hvor den erhvervsdrivende har hjemsted.

Eksempel: Når et grænseoverskridende element ikke gør sig gældende, finder forordningen om geoblokering ikke anvendelse på en transaktion mellem en erhvervsdrivende med hjemsted i Estland og en forbruger, som er statsborger og bosiddende i Estland, der ønsker at få adgang til den estiske udgave af den erhvervsdrivendes websted, købe en tjenesteydelse og betale for den med sit estiske bankkort.

2.1.4. Hvilke sektorer er ikke omfattet af forordningen?

I henhold til forordningens artikel 1 omfatter den ikke de aktiviteter, der er anført i tjenesteydelsesdirektivets artikel 2, stk. 2, som er udelukket fra dette direktivs anvendelsesområde. De udelukkede tjenesteydelser er bl.a. følgende:

- **Tjenesteydelser på transportområdet.** Disse tjenesteydelser er ikke omfattet af forordningen, navnlig fordi forskelsbehandling af den omhandlede type allerede er udtrykkeligt forbudt ifølge den eksisterende EU- transportlovgivning²¹, som er nævnt i betragtning 9 til forordningen, for tre transportformer: fly-, sø- og bustransport. Som led i revisionen af reglerne om jernbanepassagerers rettigheder har Kommissionen indført et tilsvarende forbud i sit omarbejdede forslag til en forordning om jernbanepassagerers

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafiktjenester i Fællesskabet (artikel 23), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1177/2010 af 24. november 2010 om passagerers rettigheder ved sørejser og rejser på indre vandveje og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (artikel 4) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 (artikel 4).

rettigheder og forpligtelser²². Pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer som omhandlet i direktiv 2015/2302²³ er imidlertid omfattet af forordningen.

- **Finansielle tjenesteydelser/finansielle detailtjenesteydelser.** Finansielle tjenesteydelser er ikke omfattet af forordningen. Dette skyldes, at aktiviteter, der er udelukket fra tjenesteydelsesdirektivets anvendelsesområde (direktiv 2006/123/EF), er udelukket fra forordningens anvendelsesområde, dvs. finansielle tjenesteydelser, herunder betalingstjenester. I betragtning 8 til forordningen præciseres det i denne forbindelse, at adgang til finansielle detailtjenesteydelser ikke er omfattet, jf. dog forordningens artikel 5 vedrørende forbud mod forskelsbehandling af årsager relateret til betaling. Denne bestemmelse omhandler således ikke adgangen til (finansielle) tjenesteydelser som sådan, men forbyder i stedet forskelsbehandling med hensyn til de forskellige betalingsmidler, der accepteres af erhvervsdrivende.

- **Audiovisuelle tjenesteydelser** Audiovisuelle tjenesteydelser er ikke omfattet af forordningen. I betragtning 8 til forordningen anføres det, at audiovisuelle tjenesteydelser, herunder tjenesteydelser, hvis hovedformål er at give adgang til transmission af sportsbegivenheder, og som leveres på grundlag af eksklusive territoriale licenser, ikke er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

Den første revision af forordningen om geoblokering og dens anvendelsesområde

Forordningens artikel 9 er en revisionsklausul, hvorefter Kommissionen regelmæssigt skal aflægge rapport til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om evalueringen af forordningen. Ifølge forordningen skal den første revision gennemføres allerede den 23. marts 2020. Denne første revision bør gennemføres med henblik på navnlig at vurdere rækkevidden af forordningen (herunder sektorer, som ikke er omfattet af tjenesteydelsesdirektivet som f.eks. audiovisuelle tjenesteydelser og transport) og omfanget af forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 4: Formålet er at vurdere, om den bør finde anvendelse på elektronisk leverede ydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker (f.eks. streaming eller download af musik og e-bøger samt download eller onlinebrug af videospil²⁴).

2.1.5. Er spil omfattet af forordningens anvendelsesområde?

Forordningen om geoblokering finder ikke anvendelse på spil i henhold til forordningens artikel 1, stk. 3. Spil er heller ikke omfattet af tjenesteydelsesdirektivets anvendelsesområde (artikel 2, stk. 2). Medlemsstaterne kan regulere disse tjenesteydelser, så længe de er i overensstemmelse med reglerne om det indre marked som fastsat i traktaten og som fortolket af EU-Domstolen.

2.1.6. Finder forordningen anvendelse på flybilletter?

²² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om jernbanepassagerers rettigheder og forpligtelser (omarbejdning), COM(2017) 548 final (artikel 5).

²³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2302 af 25. november 2015 om pakkerejser og sammensatte rejsearrangementer samt om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU og om ophævelse af Rådets direktiv 90/314/EØF (EUT L 326 af 11.12.2015, s. 1).

²⁴ Se i denne forbindelse også den forklaring, der gives i Kommissionens erklæring, som er offentliggjort sammen med forordningen om geoblokering.

Nej, forordningen finder ikke anvendelse på tjenesteydelser på transportområdet. Som nævnt ovenfor er forskelsbehandling i mange tilfælde allerede forbudt ifølge den eksisterende EU-transportlovgivning. Ifølge forordning (EF) nr. 1008/2008 er forskelsbehandling på grund af kundens nationalitet eller bopæl allerede forbudt på området for lufttrafiktjenester²⁵. Efter de generelle principper i TEUF er forskelsbehandling på grund af nationalitet, herunder indirekte forskelsbehandling på grund af bopæl eller hjemsted, også forbudt.

2.1.7. Hvad er forordningens territoriale anvendelsesområde?

Forordningen finder anvendelse på alle erhvervsdrivende, der tilbyder deres varer eller tjenesteydelser til forbrugere i Unionen, uanset om de er etableret i Unionen eller i et tredjeland. Erhvervsdrivende i tredjelandslande, som opererer i Unionen, er derfor omfattet af denne forordning.

2.1.8. Er forordningen til gavn for alle kunder i Europa? Hvad med tredjelandskunder i Europa?

Inden for rammerne af forordningen forstås ved udtrykket "kunde" en forbruger, som er statsborger i eller har sin bopæl i en medlemsstat, eller en virksomhed, som har sit hjemsted i en medlemsstat, og som modtager en ydelse eller køber en vare eller agter at gøre dette i Unionen, udelukkende til eget slutbrug.

Forordningen finder med andre ord anvendelse på leveringen af varer eller tjenesteydelser til EU-statsborgere eller indbyggere i alle EU-medlemsstater. Det betyder, at tredjelandstatsborgere med bopæl i Unionen også får gavn af forordningen inden for Unionen.

2.1.9. Finder denne forordning anvendelse på Det Forenede Kongerige efter brexit?

For oplysninger vedrørende forordningen om geoblokering og brexit henvises der til "Meddelelse til interessenter — Det Forenede Kongeriges udtræden og EU-reglerne på området for geoblokering " af 21. marts 2018²⁶.

2.1.10. Finder denne forordning anvendelse på Schweiz?

Schweiz er et tredjeland, dvs. ikke en EU-medlemsstat. EU-retten finder kun anvendelse på Schweiz på grundlag af bilaterale aftaler. Forordningen om geoblokering finder derfor ikke direkte anvendelse på kunder i Schweiz. Dette berører ikke det generelle forbud mod forskelsbehandling af fysiske personer, som finder anvendelse på forhold mellem Unionen og Schweiz inden for rammerne af eksisterende internationale ordninger. Som forklaret ovenfor finder forordningen imidlertid også anvendelse på erhvervsdrivende med hjemsted i tredjelandslande, som opererer i Unionen.

²⁵ I artikel 23 i forordning (EF) nr. 1008/2008 anføres det, at der skal gives "adgang til flybilletpriser og luftfragtrater for trafikflyvning fra en lufthavn beliggende på en medlemsstats område, hvor traktaten finder anvendelse, og som er til rådighed for offentligheden, uden forskelsbehandling på grund af kundens nationalitet eller bopæl eller på grund af luftfartselskabets agents eller andre flybilletudstederes etableringssted inden for Fællesskabet".

²⁶ Findes på https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/notice_to_stakeholders_brexit_Geo-blocking_final.pdf.

2.1.11. Finder denne forordning anvendelse på enkeltpersoner, som lejlighedsvis sælger brugte varer online?

Forordningen finder anvendelse på erhvervsdrivende. Inden for rammerne af forordningen forstås ved "erhvervsdrivende" enhver fysisk eller juridisk person, der handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession. En person, der lejlighedsvis sælger brugte varer online uden for sin profession eller sit erhverv, er ikke omfattet af forordningens anvendelsesområde. En erhvervsdrivende, der sælger brugte varer online som led i sin økonomiske aktiviteter, er imidlertid omfattet af forordningen.

2.1.12. Finder forordningen kun anvendelse på B2C-situationer eller også på B2B-situationer?

Reglerne i forordningen om geoblokering finder principielt anvendelse på både transaktioner mellem erhvervsdrivende og forbrugere (B2C) og mellem erhvervsdrivende (B2B), for så vidt som sidstnævnte finder anvendelse på grundlag af generelle betingelser for adgang (dvs. de er ikke forhandlet individuelt), og transaktionen gennemføres udelukkende med henblik på eget slutbrug (dvs. ikke med henblik på senere videresalg, omformning, forarbejdning, udlejning eller underleverance).

Eksempel: Et finsk advokatfirma søger efter en ny leverandør af backup- og cloudlagringstjenester og har fundet et attraktivt tilbud fra en estisk leverandør. Denne transaktion vil være omfattet af forordningen om geoblokering.

2.1.13. Hvordan kan en erhvervsdrivende afgøre, om et køb foretages udelukkende med henblik på eget slutbrug?

Forordningen finder ikke anvendelse, når varer eller tjenesteydelser købes til andre formål end eget slutbrug, dvs. når de købes med henblik på senere videresalg, omformning, forarbejdning, udlejning eller underleverance. I forordningen angives det ikke specifikt, hvordan det på forhånd kan afgøres, om en transaktion udelukkende gennemføres med henblik på eget slutbrug. Det anføres i denne forbindelse i forordningen, at den ikke er til hinder for ikkeforskelbehandlende praksis fra erhvervsdrivendes side med henblik på at begrænse transaktioner eller gentagne transaktioner for at forhindre virksomheder i at købe mængder, der overstiger deres interne behov. Det er derfor ifølge forordningen tilladt, at erhvervsdrivende anvender tilsvarende metoder til at sikre, at varerne eller tjenesteydelserne indkøbes med henblik på eget slutbrug.

Eksempel: Et supermarked har tilbud på store fjernsynsskærme. For at begrænse tilbuddet til slutbrugere kan hver kunde højst købe tre fjernsynsskærme. Sådanne begrænsninger er i overensstemmelse med forordningen om geoblokering.

2.1.14. I hvilket omfang er e-markedspladser underlagt forordningens forpligtelser?

E-markedspladser, hvor f.eks. varer eller tjenesteydelser sælges af tredjeparter, er omfattet af bestemmelserne i forordningen om geoblokering, når de handler som erhvervsdrivende som omhandlet i forordningen.

I visse tilfælde handler e-markedspladser ikke selv som erhvervsdrivende, men i navn af eller på vegne af en anden virksomhed, der anses for en erhvervsdrivende. I disse tilfælde er det den anden virksomhed, som er underlagt forordningens bestemmelser, og ikke e-markedspladsen direkte.

Eksempel: En e-markedsplads sælger sine egne varer og er også vært for andre erhvervsdrivende, som sælger gennem det samme websted. I forbindelse med denne forordning handler markedspladsen som en erhvervsdrivende over for kunder til dens egne varer. Den anses i nogle tilfælde også for erhvervsdrivende for så vidt angår andre erhvervsdrivende, der sælger gennem dens websted og dermed anvender markedspladsens tjenester (f.eks. hostingtjenester). Den erhvervsdrivende, der sælger til slutbrugeren gennem en e-markedsplads, er på den anden side også en erhvervsdrivende, som selv er omfattet af forordningen.

2.1.15. Må erhvervsdrivende forskelsbehandle i alle situationer, der ikke er omfattet af forordningen?

Nej. Forbuddet mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, som også omfatter indirekte forskelsbehandling, er et generelt EU-retligt princip, som er fastlagt i artikel 18 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og artikel 21, stk. 2, i EU's charter om grundlæggende rettigheder samt ovennævnte traktats specifikke bestemmelser om frihedsrettighederne i det indre marked. I situationer, som ikke er omfattet af denne forordning, finder de nationale bestemmelser om gennemførelse af tjenesteydelsesdirektivets artikel 20, stk. 2, i nogle tilfælde også anvendelse. Ifølge denne bestemmelse skal medlemsstaterne påse, at de generelle betingelser for adgangen til en tjenesteydelse, som tjenesteyderen stiller til rådighed for offentligheden, ikke indeholder diskriminerende betingelser begrundet i tjenestemodtagerens nationalitet eller opholdssted. Dette bør ikke berøre muligheden for at anvende forskellige adgangsbetainger, som er direkte begrundet i objektive kriterier. I nogle tilfælde finder sektorspecifik lovgivning (f.eks. på transport-²⁷ eller sundhedsområdet²⁸) anvendelse.

2.1.16. Hvad er elektronisk leverede tjenesteydelser i praksis?

Begrebet elektronisk leverede tjenesteydelser, som er defineret i forordningens artikel 2, stk. 1²⁹, er udledt af og bør være i overensstemmelse med definitionen i gennemførelsesforordning (EU) nr. 282/2011³⁰. Der bør tages behørigt hensyn til de supplerende specifikationer, der indgår i denne retsakt og i direktiv 2006/112/EF, som det præciseres i betragtning 14 til forordningen om geoblokering. Det bør desuden bemærkes, at elektronisk leverede audiovisuelle tjenesteydelser – som nævnt ovenfor – ikke er omfattet af forordningens anvendelsesområde (se også spørgsmål 2.1.4.)

²⁷ Se f.eks. forordning (EF) nr. 1008/2008, forordning (EU) nr. 1177/2010 og forordning (EU) nr. 181/2011 med hensyn til fly-, sø- og bustransport.

²⁸ Se f.eks. artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser.

²⁹ "ydelser, der leveres via internettet eller et elektronisk net, og hvis egenart gør leveringen deraf hovedsagelig automatiseret, og som kun involverer minimal menneskelig indgriben og ikke har nogen levedygtighed uden informationsteknologi".

³⁰ Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 282/2011 af 15. marts 2011 om foranstaltninger til gennemførelse af direktiv 2006/112/EF om det fælles merværdiafgiftssystem.

I praksis omfatter elektronisk leverede tjenesteydelser, der er underlagt forpligtelserne i forordningen, f.eks. cloudtjenester, datalagring, webhosting og levering af firewalls, brug af søgemaskiner og internetregistre, levering af websteder, ekstern vedligeholdelse af programmer og udstyr samt ekstern systemadministration.

Andre ikke-audiovisuelle elektronisk leverede tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker (herunder adgang til og/eller download af e-bøger, software, inkl. opdateringer, streaming af musik og onlinevideospil), er omfattet af alle forordningens bestemmelser med undtagelse af forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 4 (dvs. forbuddet mod forskellige vilkår på grundlag af nationalitet, bopæl og hjemsted, se også spørgsmål 2.1.18).

2.1.17. Skal en erhvervsdrivende oprette specifikke "særskilte" tilbud til kunder, som er statsborgere eller har bopæl i en anden medlemsstat, hvis den erhvervsdrivende leverer varer eller tjenesteydelser kombineret med tjenesteydelser, som ikke er omfattet af forordningens anvendelsesområde?

Nej, en erhvervsdrivende har ikke pligt til at "opdele" varer eller tjenesteydelser for at overholde forordningen. I sådanne tilfælde vil det samlede tilbud imidlertid være underlagt forordningens bestemmelser, hvis et element af tilbuddet er omfattet. Hvis den erhvervsdrivende opdeler varer eller tjenesteydelser, og de er omfattet af forordningens anvendelsesområde, kan den erhvervsdrivende fastsætte prisen på og betingelserne for sådanne varer eller tjenesteydelser, såfremt de ikke anvender forskellige betingelser på grundlag af nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Eksempel: En erhvervsdrivende leverer en "pakke", der består af adgang til/download af audiovisuelle tjenesteydelser og en webhostingtjeneste til en kampagnepris. Dette kan være i overensstemmelse med forordningen, hvis hele pakken sælges til udenlandske kunder til kampagneprisen, eller hvis de kun modtager webhostingtjenesten, f.eks. hvis denne tjeneste tilbydes på individuelt grundlag af den samme erhvervsdrivende. I sidstnævnte tilfælde må den erhvervsdrivende imidlertid ikke fastsætte en anden pris³¹ for den individuelle tjeneste sammenlignet med prisen ved indenlandsk salg.

2.1.18. I hvilket omfang er ikke-audiovisuelle indholdstjenester, som er beskyttet af ophavsret, omfattet af denne forordnings anvendelsesområde?

Leveringen af (ikke-audiovisuelle) indholdstjenester, som er beskyttet af ophavsret (f.eks. e-bøger, onlinemusik, software og videospil), er ikke omfattet af forordningens forbud mod anvendelse af forskellige generelle betingelser for adgang på grundlag af en kundes nationalitet, bopæl eller hjemsted, herunder afvisning af at levere sådanne tjenester til kunder fra andre medlemsstater i de specifikke tilfælde, der er anført i artikel 4.

Disse tjenesteydelser er endvidere omfattet af alle andre bestemmelser i forordningen om geoblokering end artikel 4, herunder forbuddet mod at blokere eller begrænse adgangen til onlinegrænseflader på grundlag af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted. Dette betyder, at en erhvervsdrivende, der leverer disse tjenesteydelser, ikke kan forhindre sine kunder i at få adgang til andre udgaver af sit websted, sin markedsplads eller sin app-store og ikke må

³¹ Prisen i dette eksempel er eksklusiv moms.

omdirigere kunderne uden deres samtykke ud fra kriterier, der er baseret på kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted (herunder indirekte kriterier som eksempelvis kundens IP-adresse eller betalingsoplysninger).

Hvis disse tjenester leveres på tværs af grænser, må den erhvervsdrivende, selv om tjenesterne er udelukket fra forordningens artikel 4, ikke forskelsbehandle kunder med hensyn til elektroniske betalingsmuligheder ud fra deres "nationalitet", dvs. fordi et kredit- eller debetkort af en accepteret kategori eller et accepteret varemærke er udstedt i en anden medlemsstat, eller fordi en direkte pengeoverførsel foretages gennem en bank fra en anden medlemsstat (såfremt den anvendte valuta accepteres af den erhvervsdrivende).

Forordningen skal revideres to år efter dens ikrafttræden, særligt med hensyn til dens anvendelsesområde, herunder ovennævnte begrænsninger for anvendelsen af artikel 4 på disse typer tjenester.

Eksempel: En virksomhed i Rumænien, der distribuerer ophavsretligt beskyttet software i flere medlemsstater, kan stadig afvise at sælge disse tjenester i visse andre medlemsstater i medfør af begrænsningerne for den krævede ophavsret. I de medlemsstater, hvor virksomheden tilbyder sine softwaretjenester, kan den ikke forskelsbehandle på grundlag af betalingsmidler.

2.1.19. Omfatter forordningen onlinesalg af fysiske bøger, DVD'er og CD'er?

Ja, salget af disse varer er omfattet af forordningens bestemmelser, herunder forordningens forbud mod anvendelse af forskellige generelle betingelser på grundlag af en kundes nationalitet, bopæl eller hjemsted, hvis kunden ønsker at købe disse varer, og de leveres i en medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende tilbyder levering eller afhentning ifølge den erhvervsdrivendes generelle betingelser.

2.1.20. Omfatter denne forordning levering af offentlige tjenester som f.eks. gas, elektricitet eller vand?

Forordningen indeholder ingen bestemmelser om udelukkelse af leveringen af offentlige tjenester. Sådant levering er derfor omfattet, såfremt forordningens krav opfyldes, herunder at den person, der leverer dem, skal være en "erhvervsdrivende", og at leveringen, for så vidt angår forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 4, finder sted i en af de omhandlede situationer (se også spørgsmål 2.3.12).

2.2. Adgang til onlinegrænseflader (artikel 3)

2.2.1. Har kunder ret til at få adgang til eksisterende udgaver på andre sprog eller til alle tilbud på varer eller tjenesteydelser, der vises på et bestemt websted?

Ja, kunden har principielt ret til at få adgang til alle udgaver og varer, der vises på webstedet, medmindre dette er i strid med den specifikke lovgivning, der finder anvendelse på den erhvervsdrivende (se også spørgsmål 2.2.4.). Forordningen indeholder på den anden siden ingen specifikke krav om, at erhvervsdrivende specifikt skal etablere websteder eller afsnit af websteder på bestemte sprog.

2.2.2. Skal den erhvervsdrivendes onlinegrænseflade ændres for at sikre overensstemmelse?

Forordningen indeholder ingen krav om, at erhvervsdrivende skal tilpasse deres onlinegrænseflader til alle de forskellige formater og koordinater, der gælder i Unionen. Grænsefladerne må imidlertid ikke udformes på en måde, der i praksis ikke giver kunder fra andre medlemsstater nem mulighed for at afgive en ordre.

Eksempel: En erhvervsdrivendes onlinegrænseflade kræver, at kunden angiver sin adresse, og har kun foruddefineret nationale geografiske koordinater, uden mulighed for eller klare instrukser i, hvordan udenlandske kunder kan udfylde eller i det mindste overføre oplysninger i fri tekst/koordinater (uden at det berører begrænsninger for tilgængelige koordinater for leveringsadressen). En sådan onlinegrænseflade gør det i praksis umuligt for en kunde med bopæl i et andet land at afgive en ordre og bør tilpasses.

2.2.3. Bør det udtrykkelige samtykke til omdirigering gives hver gang for at overholde forordningen?

Den erhvervsdrivende må omdirigere en kunde til en specifik udgave af sit websted, når kunden udtrykkeligt har givet sit samtykke. Et sådant samtykke skal ikke nødvendigvis gives, hver gang kunden besøger det samme websted. Kunden kan imidlertid til enhver tid trække sit samtykke tilbage, og den udgave af webstedet, som kunden oprindeligt ønskede adgang til, skal stadig være tilgængelig.

Eksempel: Det websted, som kunden valgte at blive omdirigeret til, skal være forsynet med en lettilgængelig knap, som fører kunden tilbage til andre udgaver af det samme websted.

2.2.4. Hvilke lovkrav kan berettige til begrænsninger for adgangen til onlinegrænseflader? Hvilke forklaringer skal en erhvervsdrivende give for at anvende disse begrænsninger?

Forpligtelsen til at give adgang til en onlinegrænseflade, som er omhandlet i forordningen, betyder ikke, at erhvervsdrivende ikke længere skal overholde krav i EU-retten eller i deres nationale ret i overensstemmelse med EU-retten, som de er underlagt, fordi de driver virksomhed i en bestemt medlemsstat. I sådanne tilfælde skal den erhvervsdrivende give en klar og specifik forklaring af grundene til ikke at give adgang på samme sprog som den onlinegrænseflade, kunden forsøgte at få adgang til.

Eksempel: Et fransk websted er underlagt en fransk domstolskendelse, som forhindrer adgang til dele af webstedet eller hele webstedet som følge af en retstvist om brugen af registrerede varemærker i Frankrig.

2.2.5. Betyder bestemmelserne om adgang til onlinegrænseflader, at erhvervsdrivende ikke kan give skræddersyede tilbud?

Visse erhvervsdrivende driver forskellige udgaver af deres onlinegrænseflader eller dele af dem, som er rettet mod kunder fra forskellige medlemsstater. De forskellige udgaver af webstedet kan have et forskelligt layout, være på et andet sprog eller have andre egenskaber, der målretter det eller en del af det mod kunder med en bestemt nationalitet, en bestemt

bopæl eller et bestemt hjemsted. Dette er stadig muligt. Omdirigering af kunder fra én udgave af onlinegrænsefladen til en anden på et diskriminerende grundlag og uden deres udtrykkelige samtykke er imidlertid forbudt. Et sådant websted eller dele af det skal endvidere være tilgængeligt for kunder fra forskellige medlemsstater.

2.2.6. Må en erhvervsdrivende omdirigere kunden fra ét landespecifikt websted til et andet?

Forordningens artikel 3 om adgang til onlinegrænseflader – f.eks. websteder – finder anvendelse, når en erhvervsdrivende omdirigerer en kunde til en udgave af sit websted, som er forskellig fra den onlinegrænseflade, kunden oprindeligt ønskede adgang til, af grunde, der vedrører kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Hvis kunden omdirigeres til et andet websted, f.eks. et landespecifikt websted, af disse grunde, finder forordningen derfor anvendelse. Omdirigering må kun finde sted med kundens udtrykkelige samtykke eller på grund af et specifikt lovkrav, som pålægger den erhvervsdrivende at gøre det.

2.2.7. Hvordan bør samtykket til omdirigering lagres (f.eks. cookies)?

I forordningen angives det ikke, hvordan den erhvervsdrivende bør lagre en kundes udtrykkelige samtykke til sådan omdirigering, når kunden har givet sit udtrykkelige samtykke, og den erhvervsdrivende ønsker at huske dette, hvis kunden senere ønsker at besøge det samme websted igen.

Når afgivelse af samtykke indbefatter behandling af personoplysninger, finder EU's databeskyttelseslovgivning anvendelse, herunder navnlig den generelle forordning om databeskyttelse³² og e-databeskyttelsesdirektivet³³, hvis det er nødvendigt at lagre oplysninger eller tilgå allerede lagrede oplysninger for at huske et sådant samtykke.

2.2.8. Hvis en erhvervsdrivende har et websted på et bestemt sprog, betyder det da, at den erhvervsdrivende retter virksomhed mod dette marked?

Forordningen berører ikke bestemmelserne i Rom I-forordningen³⁴ og Bruxelles I³⁵-forordningen, herunder om erhvervsdrivende, der målretter deres aktiviteter mod en bestemt medlemsstat. I denne henseende anføres det i forordningen om geoblokering, at en erhvervsdrivendes overholdelse af forordningen ikke skal fortolkes, som om vedkommende retter virksomhed mod forbrugere i en anden medlemsstat.

³² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

³³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/58/EF af 12. juli 2002 om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor.

³⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I).

³⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I).

Om anvendelsen af et specifikt sprog på et websted betyder, at den erhvervsdrivende retter virksomhed mod kunder i en bestemt medlemsstat, skal derfor afgøres på grundlag af Rom I-forordningen og Bruxelles I-forordningen og den relevante retspraksis vedrørende disse forordninger. Afsnit 4 indeholder flere oplysninger om dette.

2.2.9. *I hvilket omfang er rent informative websteder underlagt begrænsningen om omdirigering?*

I forordningen forstås ved "onlinegrænseflade" enhver form for software, herunder websteder og applikationer, der drives af eller på vegne af en erhvervsdrivende, og som har til formål at give forbrugerne adgang til den erhvervsdrivendes varer eller tjenesteydelser *med henblik på en transaktion* vedrørende disse varer eller tjenesteydelser.

Det skal derfor afgøres, om et bestemt websted tjener disse formål eller ej, i hver enkelt sag. Hvis det er tilfældet, er det principielt omfattet af forordningens anvendelsesområde, og artikel 3 om adgang til websteder finder derfor anvendelse, herunder reglerne om omdirigering.

2.2.10. *Kan erhvervsdrivende blokere adgangen til deres applikationer eller omdirigere kunder til andre nationale applikationer baseret på det land, hvor deres kreditkort er udstedt?*

Ved forordningen forbydes blokering af adgangen til onlinegrænseflader eller omdirigering på grundlag af udstedelsesstedet for betalingsmidlet. Dette betyder, at erhvervsdrivende ikke må blokere adgangen til forskellige udgaver af deres onlinegrænseflader, herunder deres applikationer, af grunde, der indirekte vedrører kundens nationalitet og/eller bopæl, f.eks. udstedelsesstedet for betalingsinstrumentet.

2.3. Forbud mod forskelsbehandling med hensyn til adgang til varer og tjenesteydelser (artikel 4)

2.3.1. *Indebærer forordningen en forpligtelse til at sælge og levere i hele Unionen?*

Nej. Forordningen indebærer ikke en forpligtelse for erhvervsdrivende til at sælge, selv om den omfatter et forbud mod forskelsbehandling på grundlag af kundens nationalitet, bopæl eller hjemsted i forbindelse med salg.

Forordningen omfatter ikke en forpligtelse til at levere i hele Unionen. Der defineres særlige situationer, hvor kunder ikke kan nægtes adgang til den erhvervsdrivendes varer eller tjenesteydelser af grunde, der vedrører deres nationalitet, bopæl eller hjemsted.

2.3.2. *Indebærer forordningen en forpligtelse til at etablere afhentningssteder?*

Nej. Forordningen indebærer ikke en forpligtelse for erhvervsdrivende til at etablere afhentningssteder for deres varer i andre lande. Hvis denne mulighed er tilgængelig i den erhvervsdrivendes generelle betingelser for adgang, bør kunder fra andre medlemsstater kunne benytte den uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Eksempel: En erhvervsdrivende, der kun leverer i Portugal eller tilbyder afhentning på afhentningssteder i Portugal, kan ikke pålægges at etablere afhentningssteder i Spanien for at betjene spanske kunder. Spanske kunder har imidlertid mulighed for selv eller gennem

udpegede personer/udbydere at afhente deres varer på afhentningsstederne i Portugal.

2.3.3. *Må erhvervsdrivende opkræve ekstra betaling fra kunder, hvis de tilbyder at arrangere leveringen af solgte varer?*

Tilbud om levering af købte varer eller tjenesteydelser er en serviceydelse. Erhvervsdrivende vælger principielt selv, hvilke serviceydelser de vil tilbyde deres kunder. Hvis erhvervsdrivende beslutter at tilbyde levering i bestemte medlemsstater eller på bestemte steder i medlemsstater ved at angive dette i deres generelle betingelser for adgang, må de ikke forskelsbehandle kunder, som ønsker at benytte disse leveringsydelser, på grundlag af deres nationalitet, bopæl eller hjemsted (se også afsnit 4.1 om grænseoverskridende levering).

2.3.4. *Omfatter forordningen en forpligtelse for erhvervsdrivende til fysisk at flytte for at levere tjenesteydelser på kundens placering i Europa?*

Nej, forordningen omfatter ikke en forpligtelse for erhvervsdrivende til at flytte.

2.3.5. *Regulerer forordningen priser?*

Nej. Formålet med forordningen om geoblokering er at bekæmpe forskelsbehandling af kunder i Unionen. Dette hæmmer i øjeblikket potentialet for grænseoverskridende handel og hindrer den fulde udnyttelse af det indre marked. Forordningen regulerer eller harmoniserer ikke prisniveauer som sådan.

Erhvervsdrivende kan derfor stadig frit fastsætte forskellige priser på f.eks. websteder, der er rettet mod forskellige kundegrupper. Disse websteder bør imidlertid være tilgængelige for alle kunder i Unionen, og kunder i Unionen bør – i de særlige situationer, der er beskrevet ovenfor – have mulighed for at købe varer eller tjenesteydelser på de samme betingelser som statsborgere i den erhvervsdrivendes medlemsstat, herunder til samme nettopriser (dvs. med forbehold af de forskellige gældende momssatser).

Forordningen omhandler ikke dynamisk prisfastsættelse, hvor erhvervsdrivende løbende tilpasser deres tilbud afhængigt af faktorer, der ikke vedrører nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Eksempel: Et websted, der tilpasser prisen i realtid på grundlag af efterspørgslen og/eller andre parametre (f.eks. tidligere søgninger og/eller køb), som ikke vedrører bopæl eller nationalitet, er principielt ikke omfattet af forbuddet mod forskelsbehandling i forordningen om geoblokering.

2.3.6. *Må den erhvervsdrivende i forbindelse med grænseoverskridende leveringer opkræve en højere pris (f.eks. på grund af transportomkostninger, forsendelse og håndtering)? Bør de yderligere omkostninger i givet fald afspejle de faktiske omkostninger?*

Forordningen regulerer eller harmoniserer ikke prisniveauer. En erhvervsdrivende afgør selv, om vedkommende vil tilbyde sine kunder grænseoverskridende levering i nogle eller alle medlemsstater, men det skal dog angives i de generelle vilkår og betingelser. Den samlede

pris skal angives for forbrugerne på en klar og forståelig måde inden indgåelsen af kontrakten (se navnlig artikel 5, 6 og 8 i direktivet om forbrugerrettigheder³⁶). Se også afsnit 4 for yderligere oplysninger om grænseoverskridende levering, og hvordan forordning (EU) 2018/644³⁷ sikrer bedre gennemsigtighed for de priser, der opkræves for grænseoverskridende pakkeleveringstjenester.

2.3.7. Har en erhvervsdrivende mulighed for at differentiere sine tilbud på tværs af forskellige salgssteder eller websteder i Unionen, herunder forskellige leveringsmuligheder?

Forordningen berører ikke erhvervsdrivendes ret til selv at udforme deres priser og websteder på tværs af Unionen og gennemføre markedsføringsaktiviteter. I de omfattede situationer forpligter forordningen i det væsentlige erhvervsdrivende til at behandle kunder i Unionen på samme måde, når de befinder sig i den samme situation (dvs. når de er villige til at acceptere de generelle betingelser for adgang, herunder leveringsmuligheder, der tilbydes på et bestemt websted eller salgssted), uanset deres nationalitet, bopæl eller hjemsted.

Dette betyder også, at erhvervsdrivende fortsat må udforme tilbud, der er målrettet mod specifikke grupper af kunder, så længe de gør det uafhængigt af kriterierne vedrørende nationalitet, bopæl eller hjemsted (f.eks. tilbud til unge eller forbrugere i modsætning til erhvervsmæssige brugere).

2.3.8. Kan en kunde købe et produkt på et websted, men vælge en af leveringsmulighederne fra en anden udgave af webstedet?

De betingelser, hvorunder erhvervsdrivende tilbyder deres tjenester, herunder leveringsmuligheder, er beskrevet i deres generelle betingelser for adgang. Disse betingelser skal forefindes på den erhvervsdrivendes websteder og skal under alle omstændigheder meddeles forbrugeren på en klar og forståelig måde. Når en kunde beslutter at bestille et produkt eller en tjeneste ved brug af et bestemt websted, accepterer han eller hun typisk disse betingelser. Hvis en ordre afgives via en bestemt udgave af webstedet, finder de generelle betingelser for adgang, der gælder for tilbud, der gives på det pågældende websted, anvendelse på transaktionen.

Eksempel: En græsk kunde køber et produkt på en erhvervsdrivendes bulgarske websted, hvor der kun er mulighed for levering i Bulgarien. Den erhvervsdrivende leverer også til Grækenland, men kun i forbindelse med ordrer, der er afgivet gennem det græske websted. Den græske kunde kan ikke kræve levering af ordrer i Grækenland for ordrer, der er afgivet på det bulgarske websted. Hvis vilkårene og betingelserne, som er tilgængelige på begge websteder, er de samme, dvs. de omfatter levering til begge lande, begrænser det forhold, at ordren er afgivet på det græske eller bulgarske nationale websted, ikke omfanget af de leveringstjenester, som den erhvervsdrivende tilbyder i de gældende vilkår og betingelser.

³⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF.

³⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/644 af 18. april 2018 om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester.

2.3.9. I hvilket omfang er erhvervsdrivende omfattet af forordningens anvendelsesområde, når de alene tilbyder levering i deres egen medlemsstat?

Den erhvervsdrivende fastlægger principielt selv det geografiske område, hvori han eller hun tilbyder levering. En erhvervsdrivende må imidlertid i henhold til forordningen ikke forskelsbehandle en udenlandsk kunde, der ønsker at købe en vare på de samme betingelser som en lokal (det såkaldte "shop-like-a-local"-scenarie).

Eksempel: En belgisk kunde ønsker at købe et køleskab på webstedet for en tysk erhvervsdrivende, som kun leverer til adresser i Tyskland. Hvis den belgiske kunde vil afhente varerne på den erhvervsdrivendes forretningsadresse eller på en anden leveringsadresse i Tyskland, der betjenes af den erhvervsdrivende, må den erhvervsdrivende ikke forskelsbehandle en sådan kunde på grund af vedkommendes belgiske nationalitet, eller fordi kunden har bopæl eller hjemsted i Belgien. Den belgiske kunde kan imidlertid ikke kræve, at den tyske erhvervsdrivende leverer varen i Belgien, hvis dette ikke er omfattet af den erhvervsdrivendes generelle betingelser for adgang.

2.3.10. Skal erhvervsdrivende ifølge forordningen tilmelde sig virksomhedsregistret eller ordninger for elektronisk affald i hver medlemsstat, hvis kunder ønsker at indkøbe varer eller tjenesteydelser i overensstemmelse med forordningens bestemmelser? Anses den tyske erhvervsdrivende f.eks. i ovennævnte eksempel for at sælge i Belgien, og skal den erhvervsdrivende derfor registreres i Belgien?

Nej. I henhold til forordningen skal erhvervsdrivende ikke registreres i alle de medlemsstater, hvor forbrugerne muligvis udviser interesse for at købe deres varer eller faktisk køber dem. I forordningen præciseres det, at det forhold, at en erhvervsdrivende opfylder forpligtelserne i forordningen og derfor kun giver adgang til sit websted og mulighed for at foretage køb uden forskelsbehandling, ikke i sig selv indebærer, at den erhvervsdrivende retter virksomhed mod en anden medlemsstat. Forordningen indeholder følgelig ikke og indebærer ikke en forpligtelse til tilmelding til virksomhedsregistret eller til ordninger for elektronisk affald i hver medlemsstat, hvor kunder er villige til at købe varer/tjenesteydelser.

2.3.11. I nogle tilfælde bruges lokale afgifter til at støtte tjenester, f.eks. entrébilletter til lokale museer eller svømmehaller. Er dette forbudt efter denne forordning?

Forordningen berører ikke de regler, der finder anvendelse på afgiftsområdet, og er rettet mod erhvervsdrivende. Den indeholder derfor ingen regler om anvendelsen af lokale afgifter. Den forbyder følgelig ikke brug af lokale afgifter til at støtte visse aktiviteter, f.eks. entrébilletter til lokale museer eller svømmehaller.

Hvis de støttede tjenester opfylder kravene for anvendelsen af forordningen (den foreliggende situation er ikke en rent indenlandsk situation, tjenesten er ikke udelukket fra dens anvendelsesområde, leverandøren af tjenesterne anses for en erhvervsdrivende, og en af de specifikke situationer, der er beskrevet i forordningen, gør sig gældende), finder forordningens forbud mod forskelsbehandling anvendelse på leveringen af den pågældende tjeneste (se også spørgsmål 2.3.12).

Samtidig anføres det i betragtning 27 til forordningen, at dette forbud ikke er til hinder for anvendelse af generelle betingelser, f.eks. bidrag til den erhvervsdrivende, der afviger af andre hensyn, når sådanne hensyn ikke er knyttet til nationalitet, bopæl eller hjemsted.

2.3.12. *I hvilket omfang dækker denne forordning "offentlige tjenester" eller dele af vilkårene og betingelserne, der er omfattet af visse specifikke retlige krav?*

Ikke-økonomiske tjenester af almen interesse er udelukket fra forordningens anvendelsesområde, men dette gælder ikke for de "offentlige tjenester", der normalt udføres med en økonomisk modydelse, og som derfor er tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (som bl.a. gas-, vand- og elforsyning, se også spørgsmål 2.1.20).

Forordningen finder også kun anvendelse, når alle krav til dens anvendelse er opfyldt. Forordningen gælder følgelig kun for tjenesteydelser, der leveres af "erhvervsdrivende". Ifølge definitionen af dette udtryk har det ingen betydning, om tjenesteudbyderen (når denne er en juridisk person) er privat eller offentligt ejet. Det har imidlertid betydning, om tjenesteudbyderen handler som led i sit erhverv, sin forretning, sit håndværk eller sin profession. Hvis ikke, er denne ikke en erhvervsdrivende, og forordningen finder ikke anvendelse på de pågældende aktiviteter, f.eks. offentlige forvaltnings administrative aktiviteter.

Med hensyn til de specifikke retlige krav, der er fastlagt i EU-retten eller i den nationale ret i overensstemmelse med EU-retten, som nævnt ovenfor (spørgsmål 2.2.4), finder artikel 3 om adgang til onlinegrænseflader ikke anvendelse, hvis adgangsbegrænsningen udspringer af et retligt krav, som den erhvervsdrivende er underlagt. Det samme gælder reglerne om ikkeforskelsbehandling i artikel 4.

Eksempel: Overholdelse af reguleringsmæssige foranstaltninger, der pålægger udbydere af tjenesteydelser af almen økonomisk interesse specifikke priser, er ikke omfattet af denne forordning, såfremt de er i overensstemmelse med de generelle principper om ikkeforskelsbehandling.

2.3.13. *Hvad er virkningen for forretningsmodeller, der kun anvender lokale reklamer for støttede salgspriser (f.eks. erhvervsdrivende, der sælger tablets med præinstallerede reklamer, som er målrettet mod brugerne i en bestemt medlemsstat)?*

De enkelte erhvervsdrivende afgør, hvilken virkning forordningen har på deres forretningsmodeller. Hvis en erhvervsdrivendes aktivitet er omfattet af forordningens anvendelsesområde, kan forbrugere ikke hindres i at købe den pågældende vare eller tjenesteydelse på et diskriminerende grundlag.

Eksempel: En spansk forbruger kan ikke nægtes retten til at købe en tablet fra en tysk erhvervsdrivende, hvis forbrugeren afhenter tabletten i Tyskland, når en sådan afhentningsmulighed tilbydes tyske forbrugere. Den erhvervsdrivende fastlægger dog selv det geografiske område, hvor varerne leveres eller kan afhentes.

2.3.14. *Hvad er de nationale retlige krav uden for kontraktforhold, der er nævnt i forordningens artikel 4, stk. 3, og hvad betyder denne bestemmelse?*

Artikel 4, stk. 3, omhandler de retlige krav, der ikke udspringer af kontraktforholdet mellem kunden og den erhvervsdrivende, men som pålægges af kundens medlemsstat og vedrører de pågældende varer eller tjenesteydelser, f.eks. mærkningskrav eller sektorspecifikke krav. I artikel 4, stk. 3, præciseres det, at den blotte overholdelse af forordningen ikke i sig selv medfører, at en erhvervsdrivende er forpligtet til at overholde sådanne retlige krav.

Eksempel: Hvis en erhvervsdrivende ikke retter virksomhed mod en bestemt medlemsstat, men sælger varen til en udenlandsk kunde alene for at overholde forordningens krav, skal den erhvervsdrivende ikke nødvendigvis overholde de specifikke mærkningskrav i kundens medlemsstat.

2.3.15. *Er erhvervsdrivende ansvarlige, når de sælger varer eller leverer tjenesteydelser til en kunde fra en anden medlemsstat, som f.eks. er forbudt i kundens medlemsstat?*

I henhold til forordningen finder forbuddet mod forskelsbehandling i artikel 4, stk. 1, ikke anvendelse, for så vidt som sådanne nationale bestemmelser er til hinder for, at den erhvervsdrivende sælger varer eller leverer tjenesteydelser til bestemte kunder eller til kunder i bestemte områder, såfremt de nationale bestemmelser er i overensstemmelse med EU-retten. Det samme gælder, for så vidt som EU-bestemmelser hindrer en erhvervsdrivende i at gøre dette. Forbuddet mod forskelsbehandling betyder derfor ikke, at erhvervsdrivende ikke længere er bundet af sådanne EU-bestemmelser eller nationale bestemmelser, der finder anvendelse på erhvervsdrivende.

Som nævnt ovenfor, præciseres det videre i forordningen, at den blotte overholdelse af forbuddet mod forskelsbehandling ikke i sig selv betyder, at den erhvervsdrivende har pligt til at overholde nationale retlige krav uden for kontraktforhold, som finder anvendelse i kundens medlemsstat i forbindelse med de pågældende varer eller tjenesteydelser, eller til at oplyse kunderne om disse krav (artikel 4, stk. 3). Hvis den erhvervsdrivende derfor ikke er omfattet af det nationale retlige krav uden for kontraktforhold i kundens medlemsstat, udløser den blotte overholdelse af forordningen ikke, at den erhvervsdrivende er ansvarlig for overholdelsen heraf i den pågældende medlemsstat.

Eksempel: Salget af en bestemt DVD er underlagt forskellige aldersgrænser i Sverige og Frankrig. En fransk erhvervsdrivende, som sælger en DVD til en svensk kunde med levering i Frankrig som følge af overholdelsen af denne forordning, er ikke ansvarlig for overholdelsen af de muligvis strengere svenske aldersgrænser og skal heller ikke oplyse kunder om de forskellige aldersgrænser, der finder anvendelse i Sverige.

2.3.16. *Berøres begrænsninger for sæsonbetingede tilbud af denne forordning?*

Forordningen indeholder ikke specifikke bestemmelser om sæsonbetingede tilbud eller om begrænsninger vedrørende sådanne tilbud. Sådanne tilbud er derfor omfattet af forordningens "almindelige" regler om ikkeforskelsbehandling, hvis situationen er omfattet af dens anvendelsesområde. I sådanne tilfælde bør sæsonbetingede tilbud være tilgængelige for forbrugere/slutbrugere fra andre medlemsstater uden forskelsbehandling.

2.3.17. Må erhvervsdrivende gennemføre udsalg, tilbud eller andre former for priskampagner på kun ét af deres e-handelswebsteder?

Forordningen berører ikke erhvervsdrivendes frihed til at tilrettelægge deres forretningspolitikker, som de ønsker det, så længe de overholder forordningens regler om ikkeforskelsbehandling. Forordningen er ikke til hinder for, at erhvervsdrivende uden forskelsbehandling tilbyder forskellige betingelser, herunder forskellige nettosalgspriser, på forskellige salgssteder som f.eks. butikker og websteder, eller kun målretter mod et specifikt område inden for en medlemsstat. I henhold til forordningen skal disse tilbud imidlertid være tilgængelige for forbrugere fra andre medlemsstater uden forskelsbehandling.

I henhold til forordningen kan erhvervsdrivende derfor gennemføre udsalg, tilbud eller andre former for priskampagner på deres udvalgte e-handelswebsteder, så længe de handler uden forskelsbehandling.

2.3.18. Harmoniserer denne forordning de momsregler, der finder anvendelse på salg?

Nej. Denne forordning berører ikke de regler, der finder anvendelse på beskatningsområdet. Dette betyder, at moms opkræves i den medlemsstat, hvor tjenesteydelserne ydes, eller hvor varerne leveres, i overensstemmelse med momsreglerne. Med hensyn til priser omfatter begrebet "generelle betingelser for adgang" også udtrykkeligt kun nettosalgspriser. Afsnit 4 indeholder flere oplysninger om momsreglernes udvikling i forbindelse med e-handel.

2.3.19. Skal erhvervsdrivende overholde de regler om prisfastsættelse for bøger, der gælder i kundens medlemsstat?

Reglerne om ikkeforskelsbehandling i artikel 4 er ikke til hinder for, at erhvervsdrivende anvender forskellige priser for bøger, der sælges til kunder i visse områder, hvis dette er påkrævet i henhold til medlemsstaternes nationale ret i overensstemmelse med EU-retten.

Hvis en situation er omfattet af artikel 4, og den erhvervsdrivende er underlagt sådan national lovgivning, kan han eller hun derfor ikke hævde, at sådan lovgivning ikke finder anvendelse, på grundlag af artikel 4. Den erhvervsdrivende er således stadig underlagt sådan lovgivning, såfremt den er i overensstemmelse med EU-retten.

Eksempel: En boghandel, der sælger bøger i Frankrig og Belgien, er underlagt lovgivningen om prisfastsættelse i forbindelse med salg i henholdsvis Belgien og Frankrig.

2.3.20. Kræver forordningen, at mikrovirksomheder, der er fritaget for momsregistrering i deres medlemsstat, registrerer sig i andre medlemsstater, f.eks. hvis de udbyder elektronisk leverede tjenesteydelser?

Overholdelse af momsreglerne er et særligt problem for SMV'er, især i forbindelse med grænseoverskridende aktiviteter. Betydningen af ikke at øge byrden for små virksomheder afspejles i forordningen. Erhvervsdrivende, som er omfattet af national momsfrigørelse, er udtrykkeligt fritaget for reglerne om ikkeforskelsbehandling i forordningens artikel 4. SMV'er, der er fritaget for moms i hjemmedlemsstaten, har derfor ikke pligt til at sælge elektronisk leverede tjenesteydelser i udlandet i henhold til artikel 4, stk. 1, litra b).

2.3.21. Skal erhvervsdrivende overholde en anden medlemsstats forbrugerbeskyttelseslovgivning?

Reglerne om den gældende forbrugerbeskyttelseslovgivning og retternes kompetence er omhandlet i Rom I-forordningen og Bruxelles I-forordningen. Disse regler ændres eller tilsidesættes ikke ved forordningen om geoblokering. Hvilken forbrugerbeskyttelseslovgivning der er gældende, og hvilke retter der er kompetente, afgøres derfor i overensstemmelse med Rom I-forordningen og Bruxelles I-forordningen. Dette afhænger generelt af spørgsmålet om, hvorvidt den erhvervsdrivende retter virksomhed mod en anden medlemsstat. I denne henseende præciseres det i forordningen om geoblokering, at en erhvervsdrivendes overholdelse af forordningen ikke skal fortolkes, som om vedkommende retter virksomhed mod forbrugere i en anden medlemsstat. Se afsnit 4.2 for yderligere oplysninger.

2.3.22. Kan forbrugere på grundlag af forordningen kræve brugermanualer/instruktioner og andre produktoplysninger på deres sprog og tilbehør, der passer til deres specifikke marked (f.eks. stik og adaptere)?

Nej. Forordningen omfatter ingen krav om, at erhvervsdrivende tilpasser deres varer til et andet nationalt markeds behov eller leverer brugermanualer, instruktioner og andre produktoplysninger på et bestemt sprog. Samtidig er den ikke til hinder for, at erhvervsdrivende gør dette eller yder eftersalgsbistand.

Forordningen berører ikke andre EU-regler, som den erhvervsdrivende eventuelt er underlagt, og som kan indeholde relevante forbrugerbeskyttelseskrav af denne type. I henhold til direktivet om forbrugerrettigheder kan medlemsstaterne f.eks. fastholde eller indføre krav til sprog i forbindelse med kontraktoplysninger.

I overensstemmelse med de relevante EU-regler (navnlig Rom I-forordningen om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser) er erhvervsdrivende omfattet af forbrugerbeskyttelseskrav, som finder anvendelse i de berørte forbrugeres medlemsstat, hvis de retter virksomhed mod den pågældende medlemsstat. Det præciseres i denne henseende i forordningen, at en erhvervsdrivende ikke skal anses for at rette virksomhed mod en anden medlemsstat, alene fordi han eller hun leverer oplysninger og bistand til forbrugeren efter indgåelsen af en kontrakt som følge af den erhvervsdrivendes overholdelse af forordningen.

2.3.23. Hvordan påvirker forordningen forbrugernes klageret, hvis de solgte varer er mangelfulde?

Forordningen påvirker ikke forbrugernes rettigheder i sådanne tilfælde. Forordningens primære mål er at sikre grænseoverskridende adgang til varer og tjenesteydelser uden forskelsbehandling i de omhandlede situationer. Den indeholder ingen regler om retsmidler, hvis de berørte varer f.eks. senere viser sig at være defekte. Se afsnit 4 for yderligere oplysninger.

Dette betyder som nævnt ikke, at der ikke er andre EU-regler, som finder anvendelse, og som sikrer forbrugerne visse rettigheder i sådanne tilfælde. Ifølge direktivet om forbruger køb og

garantier³⁸, som ikke ændres ved forordningen, er sælgeren ansvarlig over for forbrugeren for en manglende overensstemmelse, der foreligger ved varens levering, og forbrugeren har ret til at få varen bragt i overensstemmelse ved gratis afhjælpning eller omlevering eller i mangel heraf til afslag i prisen eller til at hæve købet. Sælgerens forpligtelse til gratis afhjælpning eller omlevering omfatter forpligtelsen til at dække de omkostninger, der er nødvendige for at bringe varen i overensstemmelse, navnlig forsendelsesomkostninger, arbejds løn og materialeomkostninger. Afhjælpning eller omlevering skal ske inden for rimelig tid og uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

2.3.24. Giver forordningen give kunder ret til eftersalgsservice i deres bopælsmedlemsstat?

Nej, forordningen giver ikke kunderne en sådan ret. Som forklaret ovenfor vedrører forordningen andre forhold, navnlig vedrørende adgang. Forordningens forbud mod forskelsbehandling påvirker derfor ikke anvendelsen af territoriale begrænsninger eller andre begrænsninger for eftersalgsbistand til kunder, eftersalgsservice og handelsmæssige garantier, som den erhvervsdrivende frivilligt tilbyder kunden. Sådanne forbrugerbeskyttelsesforhold er omfattet af andre EU-retsakter, f.eks. direktivet om forbruger køb og garantier. Som nævnt ovenfor (spørgsmål 2.3.23) berøres dette direktiv ikke af anvendelsen af forordningen.

Det præciseres på den anden side i forordningen, at en erhvervsdrivende ikke skal anses for at rette virksomhed mod en anden medlemsstat, alene fordi han eller hun leverer oplysninger og bistand til forbrugeren efter indgåelsen af en kontrakt som følge af den erhvervsdrivendes overholdelse af forordningen.

2.4. Forbud mod forskelsbehandling af årsager relateret til betaling (artikel 5)

2.4.1. Har erhvervsdrivende pligt til at acceptere enhver type betalingsmiddel?

Nej. Erhvervsdrivende vælger principielt selv, hvilke betalingsmidler de accepterer. Forordningens artikel 5 finder anvendelse på betalingstransaktioner, der foretages via en elektronisk transaktion i form af pengeoverførsel, direkte debitering eller et kortbaseret betalingsinstrument af samme betalingsvaremærke og -kategori, når autentifikationskravene er opfyldt, og betalingstransaktionerne er i en valuta, som den erhvervsdrivende accepterer. Når dette valg er foretaget, bør erhvervsdrivende imidlertid ikke forskelsbehandle kunder i Unionen ved at afvise transaktioner eller anvende forskellige betalingsbetingelser på grund af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted eller på grund af betalingskontoens placering, betalingstjenesteudbyderens hjemsted eller betalingsinstrumentets udstedelsessted.

2.4.2. Må erhvervsdrivende tilbyde forskellige betalingsmuligheder i forskellige webbutikker? Må en erhvervsdrivende f.eks. acceptere kredit- og debetkort i sin italienske webbutik, men kun kreditkort i sin belgiske webbutik?

Erhvervsdrivende afgør principielt selv, på hvilke betingelser de vil tilbyde deres varer og tjenesteydelser, herunder hvilke betalingsmidler de accepterer på deres websted. De kan derfor tilbyde forskellige betingelser på deres forskellige websteder. Hvis de accepterer et

³⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF af 25. maj 1999 om visse aspekter af forbruger køb og garantier i forbindelse hermed.

bestemt betalingsmiddel på et bestemt websted, bør de også acceptere dette betalingsmiddel fra forbrugere fra et land uden for den medlemsstat, som det specifikke websted er rettet mod.

2.4.3. Omfatter forbuddet mod forskelsbehandling af årsager relateret til betalinger også betalinger efter faktura?

Ja, for så vidt som det betalingsmiddel, der accepteres i forbindelse med betalingen af fakturaen, er omfattet af anvendelsesområdet for forordningens artikel 5, herunder at betalingen foretages via en elektronisk transaktion i form af pengeoverførsel, direkte debitering eller et kortbaseret betalingsinstrument. Dette berører imidlertid ikke begrænsninger for levering (f.eks. hvis fakturaen betales direkte til befragteren) eller den erhvervsdrivendes ret til at tilbageholde leveringen af varerne eller udførelsen af tjenesteydelsen, indtil han har modtaget bekræftelse på, at betalingstransaktionen er blevet korrekt initieret (se spørgsmål 2.4.7).

Eksempel: En sælger af elektronisk udstyr tilbyder mulighed for at betale efter faktura, via pengeoverførsel eller direkte debitering og leverer kun til Østrig og Tyskland. En erhvervsdrivende kan ikke afvise betaling af fakturaen fra en fransk bankkonto eller fra en person med bopæl i Frankrig. Det kræves imidlertid ikke, at den erhvervsdrivende leverer udstyret (og følgelig accepterer betaling af fakturaen ved levering) i Frankrig, hvis dette ikke er fastsat i den erhvervsdrivendes generelle betingelser.

2.4.4. Skal erhvervsdrivende acceptere alle nationale debetkort fra andre EU-lande?

Nej. Ifølge forordningen må erhvervsdrivende ikke forskelsbehandle på grund af f.eks. den medlemsstat, hvori et kredit- eller debetkort er udstedt, men kun på grund af bestemte betalingsvaremærker og -kategorier, som de accepterer som betalingsmiddel.

Dette betyder i praksis, at erhvervsdrivende, som accepterer et debetkort af et givet varemærke, ikke er forpligtet til at acceptere et kreditkort af det pågældende mærke. Det betyder også, at erhvervsdrivende ikke er forpligtet til at acceptere firmakreditkort af et givet varemærke, hvis de kun accepterer forbrugerkreditkort af det pågældende varemærke. Hvis erhvervsdrivende accepterer kreditkort af et givet varemærke udstedt i en medlemsstat, skal de imidlertid også acceptere den samme type kreditkort af det samme varemærke udstedt i en anden medlemsstat.

Eksempel: En rumænsk erhvervsdrivende accepterede tidligere debetkort af et givet varemærke, hvis de var udstedt i Rumænien, og afviste betalinger foretaget med debetkort af det samme varemærke udstedt i en anden medlemsstat. Dette er nu forbudt i henhold til forordningen om geoblokering. Hvis den erhvervsdrivende generelt ikke accepterer kreditkort af det pågældende varemærke, uanset hvor de er udstedt, kan den erhvervsdrivende fastholde denne politik.

2.4.5. Skal erhvervsdrivende, som tilbyder deres egne kreditfaciliteter (i modsætning til kreditkort, der tilbydes af en tredjemand) til kunder, så de kan købe produkter på deres websted, tilbyde disse faciliteter til kunder fra alle medlemsstater?

Artikel 5 i forordningen om geoblokering finder anvendelse på transaktioner, der foretages via pengeoverførsler, direkte debitering eller et kortbaseret betalingsinstrument. Artikel 5

omhandler med andre ord betaling og ikke kredit. Leveringen af en kredit er en finansiell tjenesteydelse, og finansielle tjenesteydelser er (som alle andre tjenesteydelser, der er udelukket fra tjenesteydelsesdirektivets anvendelsesområde) udelukket fra anvendelsesområdet for forordningen om geoblokering i henhold til artikel 1, stk. 3. I betragtning 8 til forordningen om geoblokering præciseres det endvidere, at adgang til finansielle detailtjenesteydelser bør være udelukket fra dens anvendelsesområde. En erhvervsdrivende er følgelig ikke forpligtet til at tilbyde kreditfaciliteter til kunder fra alle medlemsstater.

2.4.6. Har erhvervsdrivende pligt til at indgå aftaler med betalingsinitieringstjenesteudbydere, der dækker alle banker i Europa?

Nej. Erhvervsdrivende, der bruger betalingsinitieringstjenester som defineret i det andet betalingstjenestedirektiv³⁹, har ikke pligt til at acceptere betaling, hvis dette bevirker, at de indgår en ny eller ændret kontrakt med en betalingsinitieringstjenesteudbyder, dvs. en udbyder, der accepterer at initiere en betalingsordre på anmodning af betalingstjenestebrugeren med hensyn til en betalingskonto hos en anden betalingstjenesteudbyder.

2.4.7. Har erhvervsdrivende ret til at tilbageholde leveringen af varerne til eller udførelsen af tjenesteydelsen for kunder fra en anden medlemsstat, indtil betalingen er foretaget?

Ja. Ifølge forordningen er forbuddet mod forskelsbehandling af årsager relateret til betaling ikke til hinder for, at den erhvervsdrivende gør dette, men kun hvis det er berettiget af objektive årsager, dvs. hvis der ikke er andre midler til rådighed for den erhvervsdrivende til at mindske risikoen for kunders misligholdelse.

Eksempel: En erhvervsdrivende kontrollerer regelmæssigt sine kunders kreditværdighed i kreditvurderingssystemer. En kunde er på grund af sin bopæl f.eks. ikke medtaget i et sådant system. I dette tilfælde må den erhvervsdrivende tilbageholde varerne og afvente bekræftelsen af pengeoverførslen fra sin bank eller, hvis der er tale om direkte debitering, forlange forudbetaling via kreditoverførsel, før varerne afsendes.

2.4.8. Omfatter forordningen kontantbetaling?

Nej. Forbuddet mod forskelsbehandling af årsager relateret til betaling omfatter ikke kontantbetaling.

2.4.9. Harmoniserer forordningen gebyrer for brug af kreditkort?

Nej, forordningen om geoblokering harmoniserer ikke sådanne gebyrer. Den omfatter et forbud mod forskelsbehandling, men bestemmer, at erhvervsdrivende i visse tilfælde kan kræve gebyr for brug af kortbaserede betalingsinstrumenter, for hvilke interbankgebyrerne

³⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, og om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF.

ikke er reguleret. Disse gebyrer må dog ikke overstige de direkte omkostninger, som afholdes af den erhvervsdrivende i forbindelse med brugen af betalingsinstrumentet.

2.5. Aftaler om passivt salg (artikel 6)

2.5.1. Må erhvervsdrivende behandle kunder fra andre medlemsstater forskelligt ved f.eks. at nægte dem adgang til deres varer eller tjenesteydelser, hvis det kræves ifølge kontrakter med leverandører?

En leverandør kan ikke ved kontrakt forhindre en erhvervsdrivende i at besvare uopfordrede henvendelser fra kunder, dvs. leverandøren kan ikke forhindre såkaldt "passivt salg" i de specifikke situationer, der er omfattet af forordningen. Sådanne kontraktlige krav er automatisk ugyldige, for så vidt som de er omfattet af forordningen. Dette betyder i praksis, at erhvervsdrivende kan betjene alle kunder uanset deres nationalitet eller bopæl.

Eksempel: En spansk erhvervsdrivende kan ikke forhindres af sin franske leverandør i at betjene franske kunder, som har fundet den erhvervsdrivendes spanske websted via en internetsøgning, og som ønsker at foretage et køb gennem det spanske websted.

Forordningen om geoblokering berører på den anden side ikke aftaler, som begrænser aktivt salg som omhandlet i gruppefritagelsesforordningen for vertikale aftaler⁴⁰. Ved "aktivt" salg forstås aktiv henvendelse til individuelle kunder f.eks. i form af post eller besøg eller aktiv henvendelse til en bestemt kundegruppe eller bestemte kunder i et bestemt område, gennem reklamer i medierne, på internettet eller andre salgsmetoder, der specifikt er rettet mod denne kundegruppe eller kunder i det pågældende område⁴¹. En sådan begrænsning kan dog være i strid med EU's konkurrenceregler⁴².

2.5.2. Kan leverandører forhindre erhvervsdrivende i at annoncere uden for deres tildelte område?

Begrænsning af såkaldt "aktivt salg", dvs. aktiv henvendelse til og målretning mod individuelle kunder (se spørgsmål 2.5.1.), berøres ikke af forordningen.

Sådant aktivt salg kan under visse omstændigheder begrænses i tilfælde af selektive distributionsaftaler efter konkurrencereglerne (navnlig gruppefritagelsesforordningen for vertikale aftaler⁴³).

2.5.3. Kan leverandører forhindre erhvervsdrivende i at levere produkter uden for deres tildelte område?

For så vidt som dette forbud ikke udgør en begrænsning af passivt salg i henhold til forordningens artikel 6, stk. 2, afgøres lovligheden af sådanne begrænsninger efter konkurrencereglerne og ikke den omhandlede forordning.

⁴⁰ Kommissionens forordning (EU) nr. 330/2010 af 20. april 2010 om anvendelse af artikel 101, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis.

⁴¹ Se punkt 51 i Kommissionens retningslinjer for vertikale begrænsninger (2010/C 130/01).

⁴² Ud over artikel 101 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde henvises der også til gruppefritagelsesforordningen for vertikale aftaler og de tilknyttede retningslinjer for vertikale begrænsninger.

⁴³ Se navnlig gruppefritagelsesforordningen for vertikale aftaler og de tilknyttede retningslinjer for vertikale begrænsninger på <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010XC0519%2804%29>.

2.5.4. *Kan leverandører kræve, at erhvervsdrivende forhindrer kunder uden for den erhvervsdrivendes område i at få adgang til deres websted?*

Erhvervsdrivende må ikke handle i strid med forordningen, fordi deres leverandøraftaler kræver, at de gør det. Sådanne kontraktlige krav er automatisk ugyldige i henhold til forordningen om geoblokering.

2.5.5. *Artikel 6 finder anvendelse fra 23. marts 2020 på aftaler indgået inden den 2. marts 2018, som er i overensstemmelse med relevante EU-bestemmelser og med tilsvarende bestemmelser i den nationale konkurrenceret. Hvis en aftale ikke er i overensstemmelse med konkurrenceretten, finder håndhævelse da sted på grundlag af både konkurrenceretten og forordningen om geoblokering, eller gælder den ene frem for den anden?*

Den forsinkede anvendelse af artikel 6 sikrer, at virksomhederne har tilstrækkelig tid til at tilpasse deres distributionsaftaler. Hvis spørgsmålet om lovligheden af begrænsningen af passivt salg rejses som led i en forbrugerklage på grundlag af forordningen, vil det udpegede organ med ansvar for håndhævelsen af forordningen vurdere lovligheden af begrænsninger af passivt salg efter konkurrenceretten inden for rammerne af håndhævelsen af forordningen.

Som tidligere kan lovligheden af begrænsningen af passivt salg også undersøges af en konkurrencemyndighed efter konkurrencereglerne, eller den kan vurderes af en domstol. Konkurrence- og forbrugerbeskyttelsesreglerne håndhæves i praksis ofte af de samme nationale myndigheder efter særskilte procedurer.

3. Medlemsstaternes håndhævelse af forordningen om geoblokering

I dette afsnit afklares navnlig forhold vedrørende håndhævelse af forordningen. Det er rettet til både medlemsstaternes myndigheder, erhvervsdrivende og forbrugere.

3.1. Hvordan håndhæves forordningens bestemmelser?

I henhold til artikel 7 i forordningen om geoblokering skal medlemsstaterne udpege et eller flere organer til at sikre tilstrækkelig og effektiv håndhævelse af forordningen. De bør gøre dette inden startdatoen for forordningens anvendelse (dvs. den 3. december 2018).

Tilstrækkelig og effektiv håndhævelse kan kræve flere trin, herunder udpegelse af de organer, der er nævnt i artikel 7, stk. 1, og fastsættelse af bestemmelser om de foranstaltninger, der anvendes i forbindelse med overtrædelse, herunder sanktioner, i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2. Med hensyn til sidstnævnte skal foranstaltningerne ifølge forordningen ikke kun være effektive, men også stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Sidstnævnte krav angiver navnlig, at medlemsstaterne bør tilstræbe at forebygge overtrædelser, når det er muligt og hensigtsmæssigt. Hvad der er muligt og hensigtsmæssigt, afgøres primært ud fra omstændighederne i den foreliggende sag (individuel overtrædelse eller gruppeovertrædelse, websteder, salg, transaktion mellem erhvervsdrivende og forbrugere eller mellem erhvervsdrivende, optagelse i netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde osv.), i overensstemmelse med den berørte medlemsstats detaljerede bestemmelser.

I betragtning 35 til forordningen præciseres det i denne forbindelse, at myndighederne bør have de fornødne beføjelser til at pålægge erhvervsdrivende at overholde denne forordning.

Selve forordningen indeholder ingen specifikke bestemmelser om de beføjelser eller retsmidler, der skal være tilgængelige (administrative eller retslige påbud, erstatning, strafferetlige eller administrative sanktioner, engangsbeløb osv.). Disse bestemmelser er omfattet af medlemsstaternes nationale lovgivning. Hvis et forhold på den anden side er omfattet af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde, skal den nationale kompetente myndighed som minimum have beføjelse til at beordre overtrædelsen indstillet. Efter den nye forordning om forbrugerbeskyttelsessamarbejde, som træder i kraft den 17. januar 2020, tildeles de nationale myndigheder yderligere minimumsbeføjelser i grænseoverskridende sager, f.eks. beføjelsen til at pålægge sanktioner.

Forordningen om geoblokering er også med på listen over retsakter, der er omfattet af forbudsdirektivet⁴⁴, som hjælper kvalificerede enheder med at anlægge sag med påstand om forbud på vegne af berørte forbrugere, hvis forbrugernes kollektive interesser er truet. Den er også medtaget i forslaget til et direktiv om adgang til indbringelse af sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser⁴⁵, som ændrer og ophæver forbudsdirektivet og vil hjælpe sådanne kvalificerede enheder med at søge at opnå afgørelser om pålæg og genopretning.

Med hensyn til forholdet mellem erhvervsdrivende og forbrugere understøttes sådan håndhævelse af forordningens medtagelse i bilaget til forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde⁴⁶. Det giver medlemsstaternes kompetente myndigheder de nødvendige beføjelser og værktøjer til at sikre den hensigtsmæssige håndhævelse af EU's forbrugerbeskyttelseslovgivning. Rammen for håndhævelse af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde dækker overtrædelser, der har skadet, eller som skader eller sandsynligvis vil skade de kollektive interesser for forbrugere.

3.2. Hvilke retter har ifølge denne forordning kompetence i tilfælde af tvister?

Forordningen indeholder ingen bestemmelser om international kompetence. Dette spørgsmål er omfattet af Bruxelles I-forordningen, hvorefter en forbruger i sager vedrørende en kontrakt indgået mellem en forbruger og en person, der udøver erhvervmæssig virksomhed i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, eller retter virksomhed mod denne medlemsstat, kan rejse sag mod den erhvervsdrivende ved retterne i den medlemsstat, hvor forbrugeren har sin bopæl, mens sager kun kan rejses mod forbrugeren ved disse retter. Hvis den erhvervsdrivende ikke udøver erhvervmæssig virksomhed i forbrugers medlemsstat eller ikke retter virksomhed mod denne medlemsstat, og en forbruger initierer et køb, finder de generelle bestemmelser i Bruxelles I-forordningen anvendelse. Dette betyder, at hver part kan rejse sag mod den anden part i den medlemsstat, hvor den anden part har sit hjemsted, eller – i aftaleretlige sager – ved retterne på det sted, hvor den pågældende kontraktlige forpligtelse opfyldes (dvs. for salg af varer det sted, hvor varerne blev leveret eller burde være leveret).

⁴⁴ Bilag I til 2009/22/EF er blevet ændret ved artikel 10 i forordningen om geoblokering.

⁴⁵ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om adgang til indbringelse af sager til varetagelse af forbrugernes kollektive interesser og om ophævelse af direktiv 2009/22/EF (COM/2018/0184 final, punkt 58 i bilag I).

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse ("forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde"), ændret og ophævet fra den 17. januar 2020 ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004.

3.3. På hvilket grundlag afgøres det i grænseoverskridende situationer, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for håndhævelse? Afhænger dette af den erhvervsdrivendes hjemsted eller kundens placering?

Det fastlægges ikke udtrykkeligt i forordningen om geoblokering, hvilken medlemsstat der er ansvarlig i forbindelse med grænseoverskridende overtrædelser af forordningen.

Ud over de krav, der udspringer af princippet om loyalt samarbejde (artikel 4, stk. 3, i TEU), omhandler kapitel VI i tjenesteydelsesdirektivet visse generelle forpligtelser til samarbejde⁴⁷. Der er desuden fastsat specifikke regler for de nationale myndigheders håndhævelse i tilfælde af grænseoverskridende overtrædelser i lovgivningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde⁴⁸, hvis der er tale om overtrædelser inden for Unionen, som skader forbrugernes kollektive interesser i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor handlingen og undladelsen fandt sted, eller hvor leverandøren er etableret, eller i forbindelse med udbredte overtrædelser.

Hvis en forbruger f.eks. er etableret i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret, kan forbrugeren henvende sig til sin egen myndighed. Denne myndighed kan da søge hjælp fra sine modparter i den anden berørte medlemsstat. Inden for denne ramme kan de nationale myndigheder samarbejde om både undersøgelsen af en sag (f.eks. identifikation af den erhvervsdrivende) og håndhævelsen af en foranstaltning (f.eks. pålæg af bøder, begrænsning af adgang til websteder osv.)

3.4. Hvordan bør disse regler håndhæves med hensyn til erhvervsdrivende, der er etableret i tredjelande?

Forordningen indeholder ikke specifikke regler om håndhævelse i forbindelse med erhvervsdrivende, der er etableret i tredjelande. Afhængigt af sagens omstændigheder, f.eks. eksistensen af internationale aftaler med de berørte tredjelande eller tilstedeværelsen af den erhvervsdrivendes aktiver eller repræsentanter i Unionen, kan den kompetente håndhævelsesmyndighed i den medlemsstat (eller de medlemsstater), hvor overtrædelserne finder sted, træffe foranstaltninger for at sikre, at erhvervsdrivende, der er etableret i tredjelande, overholder forordningen. Forbrugere eller virksomheder, der er berørt af manglende overholdelse, kan ligeledes selv søge at gøre deres rettigheder i henhold til forordningen gældende over for sådanne tredjelandserhvervsdrivende ved de kompetente domstole (se også afsnit 4.2). Med hensyn til kontrakter indgået med forbrugere finder de beskyttende regler i Bruxelles I-forordningen, som giver forbrugere mulighed for at anlægge sag mod erhvervsdrivende i den medlemsstat, hvor forbrugeren har bopæl, anvendelse, uanset den erhvervsdrivendes hjemsted, dvs. også når der er tale om erhvervsdrivende med hjemsted i tredjelande.

⁴⁷ Den omhandler navnlig medlemsstaternes grundlæggende forpligtelse til at føre tilsyn med de tjenesteydere, der er etableret på dens område, til at foretage kontroller, inspektioner og undersøgelser efter anmodning fra en anden medlemsstat og til at udpege forbindelsespunkter for at forenkle det administrative samarbejde.

⁴⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 af 27. oktober 2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivningen om forbrugerbeskyttelse ("forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde"), ændret og ophævet fra den 17. januar 2020 ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2394 af 12. december 2017 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 2006/2004.

3.5. *Har kunder ret til at forelægge overtrædelser for et håndhævelsesorgan?*

Kunder har ret til at forelægge påståede overtrædelser af forordningen for de håndhævelsesorganer, der er udpeget af de medlemsstater, når dette er i overensstemmelse med reglerne for disse organers funktion.

3.6. *Er der ikke en risiko for, at en erhvervsdrivende straffes to gange for den samme overtrædelse? Hvordan kan dette undgås?*

Ud over de generelle forpligtelser for medlemsstaterne, der udspringer af princippet om loyalt samarbejde, og de forpligtelser, der er omhandlet i tjenesteydelsesdirektivets kapitel VI, omfatter forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde som ændret ved forordning (EU) 2017/2394 for at finde anvendelse på forordningen om geoblokering, når der er tale om forhold mellem erhvervsdrivende og forbrugere, en omfattende liste over foranstaltninger, som forbrugerbeskyttelsesmyndigheder kan træffe for at forhindre og afbøde EU-omspændende overtrædelser (overtrædelser inden for Unionen, udbredte overtrædelser eller udbredte overtrædelser med EU-dimension), herunder overtrædelse af forordningen om geoblokering. Dette omfatter mekanismer for gensidig bistand (anmodninger om undersøgelse eller håndhævelse), koordinerede tiltag til imødegåelse af udbredte overtrædelser og udbredte overtrædelser med EU-dimension og en EU-dækkende varslings- og overvågningsmekanisme. Effektiv koordinering mellem myndighederne i netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde bør forhindre, at erhvervsdrivende straffes to gange for den samme overtrædelse.

3.7. *Kan retter udpeges som håndhævelsesorganer?*

Det anføres udtrykkeligt i forordningen, at håndhævelsesorganer kan være retter eller administrative myndigheder. Det vigtige i forbindelse med forordningen er, at de udpegede organer i kraft af deres mandat og beføjelser kan sikre tilstrækkelig og effektiv håndhævelse.

3.8. *Hvilke sanktioner risikerer erhvervsdrivende, hvis de ikke overholder forordningen?*

Det er den enkelte medlemsstat, der skal sikre, at der kan træffes foranstaltninger, som er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning over for erhvervsdrivende, der overtræder forordningen. Medlemsstaterne skal meddele Kommissionen deres foranstaltninger, som derefter offentliggøres på Kommissionens websted.

3.9. *Hvordan kan medlemsstaterne meddele Kommissionen foranstaltningerne i henhold til artikel 7, stk. 3?*

Med hensyn til meddelelsespligten i forordningens artikel 7, stk. 3, vælger medlemsstaterne selv, hvordan de vil underrette Kommissionen om de krævede foranstaltninger. Medlemsstaterne kan f.eks. anvende det samme meddelelsessystem som under forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde, dvs. meddelelse rettet til Kommissionen gennem hver medlemsstats permanente repræsentation.

3.10. *Er der behov for specifikke sanktioner, hvis forordningens artikel 6 ikke overholdes?*

Der er ikke behov for specifikke sanktioner for at gennemføre artikel 6. Sanktionen i artikel 6 er, at de aftalebestemmelser, der er i strid med artikel 6, automatisk er ugyldige og derfor ikke kan gøres gældende.

3.11. *Tilbydes der bistand til forbrugere i tilfælde af tvister med erhvervsdrivende?*

Ja. I henhold til forordningens artikel 8 skal hver medlemsstat udpege et eller flere organer til at varetage ansvaret for at yde praktisk bistand til forbrugerne i tilfælde af en tvist med en erhvervsdrivende i forbindelse med anvendelsen af denne forordning. Sådant bistand kan f.eks. være forklaring af deres rettigheder som forbrugere, hjælp til at bilægge en tvist med en erhvervsdrivende i en anden medlemsstat eller oplysninger om, hvem de bør kontakte, eller hvad de bør gøre, hvis forbrugerorganet ikke selv kan hjælpe.

3.12. *Hvad indebærer den praktiske bistand til forbrugere i artikel 8?*

Forordningen angiver ikke de elementer, som den praktiske bistand omhandlet i artikel 8 potentielt bør omfatte. Denne artikel er imidlertid inspireret af den eksisterende bistand, der er omhandlet i artikel 21 i direktiv 2006/123/EF. I henhold til denne artikel omfatter bistand til tjenestemodtagere i) generel oplysning om de gældende regler, ii) oplysninger om klagemuligheder og iii) koordinering af gensidig bistand med andre organer i andre medlemsstater for at tilvejebringe ovennævnte oplysninger.

3.13. *Kan bistanden til forbrugerorganer udpeget af hver medlemsstat forstås som bistand til "kunder" som defineret i artikel 2, stk. 13?*

Forordningens artikel 8 har overskriften "Bistand til forbrugerne". Dette betyder, at medlemsstaterne har pligt til at udpege et organ til at varetage ansvaret for at yde praktisk bistand til forbrugerne. Dette hindrer imidlertid ikke medlemsstaterne i også at yde sådan bistand til virksomheder, der handler som "kunder" som defineret i forordningen.

3.14. *Hvornår træder de nye regler i kraft, og fra hvilken dato finder de anvendelse?*

Forordningen trådte i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende, dvs. den 22. marts 2018. Den finder anvendelse fra den 3. december 2018 (ni måneder efter datoen for dens offentliggørelse).

Forordningens artikel 6 om aftaler om passivt salg finder dog først anvendelse fra en senere dato, dvs. den 23. marts 2020 (24 måneder efter ikrafttrædelsesdatoen), med hensyn til aftaler indgået inden den 2. marts 2018, som er i overensstemmelse med relevante EU-bestemmelser og med tilsvarende bestemmelser i den nationale konkurrenceret.

4. Ud over forordningen om geoblokering – e-handelsramme

Forordningen om geoblokering og omfanget af de dens forbud mod forskelsbehandling, som finder direkte anvendelse, er baseret på EU-retsakter på en række andre områder, som kan være relevante for e-handel. Dette afsnit indeholder yderligere oplysninger om forhold, der

hænger tæt sammen med forordningens anvendelse, selv om de ikke er underlagt forordningen om geoblokering.

4.1. Grænseoverskridende levering

Som nævnt ovenfor (spørgsmål 2.3.1) indebærer forordningen om geoblokering ikke i sig selv nogen forpligtelser for erhvervsdrivende til at levere varer på tværs af grænserne. Den erhvervsdrivende vælger principielt selv, om han vil tilbyde grænseoverskridende levering til kunder i nogle eller alle medlemsstater. Dette bør dog angives tydeligt i de vilkår og betingelser, der gælder for det omhandlede køb.

4.1.1. Tilgængelighed og pris

Mange udbydere af pakkeleveringstjenester tilbyder i dag grænseoverskridende leveringstjenester til e-detailhandlere, virksomheder og enkeltpersoner, og nogle tilbyder også særlige løsninger til tilbagelevering. Eksempler på udbydere af grænseoverskridende pakkeleveringstjenester omfatter nationale posttjenester (udbydere af forsyningspligtigheder), kuréer, integratorer, internationale konsolidatorer, formidlere (f.eks. pakkemæglere og leveringsforvaltningsplatforme) og e-detailhandlere og platforme, som tilbyder deres egne leveringstjenester.

Kommissionen har desuden iværksat en række initiativer i de senere år med det formål at forbedre tilgængeligheden af, kvaliteten af og prisniveauet for grænseoverskridende leveringstjenester i Europa. Disse omfatter forordning (EU) 2018/644 om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester, som har til formål at gøre de priser, som e-detailhandlere og forbrugere betaler for grundlæggende tjenester, f.eks. track and trace-funktioner for enkeltforsendelser, mere gennemsigtige.

På grundlag af denne forordning vil Kommissionen fra 2019 offentliggøre bestemte takster for pakkeleveringstjenester på et websted, så forbrugere og e-detailhandlere nemt kan sammenligne indenlandske og grænseoverskridende takster mellem medlemsstater og mellem udbydere. På webstedet fremhæves de højeste takster for at tilskynde forbrugere og små e-detailhandlere til at søge efter et bedre tilbud, og de nationale forvaltningsmyndigheder skal vurdere takster, som forekommer urimeligt høje. Myndighedstilsynet med det voksende antal pakkeleveringsvirksomheder vil også blive forstærket. Kommissionen har endvidere også støttet etableringen af et oplysningswebsted for e-detailhandlere gennem Cosme-programmet⁴⁹. Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN) har udviklet en mærkat, der kan bruges af alle pakkeleveringsvirksomheder og arbejder på en metode til at måle transittiden for grænseoverskridende pakker. Endelig har europæiske sammenslutninger af e-detailhandlere udviklet garantimærker med det formål at styrke forbrugernes tillid, når de handler på tværs af grænserne.

Udviklingen af grænseoverskridende pakkeleveringstjenester til e-handel er genstand for en igangværende undersøgelse, der gennemføres på vegne af Kommissionens tjenestegrene, og som omfatter detaljerede undersøgelser af e-detailhandlere og forbrugere på tværs af Unionen. Der gennemføres en revision af initiativet til gennemførelse af det indre marked for pakkeleveringstjenester i 2020, herunder forbrugerbeskyttelse og udviklingen af standarder,

⁴⁹ <http://deliverineurope.eu/>

som led i rapporten om evalueringen og gennemførelsen af forordningen om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester.

4.1.2. Grænseoverskridende levering organiseret af kunden

Når den erhvervsdrivende ikke tilbyder grænseoverskridende levering, kan kunderne selv organisere den. Der findes i denne retning allerede forretningsmodeller inden for pakkeleveringssektoren, hvor der tilbydes afhentning og levering i andre medlemsstater. Nogle kurértjenester afhenter f.eks. en pakke direkte hos afsenderen/den erhvervsdrivende, i stedet for at afsenderen/den erhvervsdrivende indleverer pakken på et posthus eller lignende. Transportvirksomheder kan muligvis udvikle løsninger, som kan opfylde forbrugernes efterspørgsel på dette område.

Transport alene anses imidlertid ikke for en posttjeneste. Selv om tillægstjenester betegnes som posttjenester⁵⁰, er de imidlertid grundlæggende forskellige fra befordringspligt og derfor ikke omfattet af de forpligtelser, som er forbundet med tjenester, der er omfattet af befordringspligt (f.eks. overkommelige priser) i overensstemmelse med direktiv 97/67/EF (som ændret ved direktiv 2002/39/EF og 2008/6/EF).

Hvis kunder ønsker at købe varer på tværs af grænsen og benytter tredjepartslevering eller fragttjenester til deres medlemsstat, skal erhvervsdrivende og kunder tage følgende elementer i betragtning på baggrund af de eksisterende EU-regler:

- *Risikoens overgang*: Med hensyn til risikoens overgang ved levering af varer, der er solgt under forordningen om geoblokering, bærer forbrugeren i henhold til artikel 20 i direktivet om forbrugerrettigheder risikoen for tab eller beskadigelse af varer allerede ved deres overdragelse til befragteren, hvis forbrugeren har anmodet befragteren om at foretage transporten, og den valgte befragter ikke var blandt dem, der blev tilbudt af den erhvervsdrivende.
- *Fortrydelsesfrist*: I artikel 9 i direktivet om forbrugerrettigheder angives fristen for udøvelse af fortrydelsesretten. Det betyder, at fortrydelsesfristen udløber 14 dage fra den dato, hvor forbrugeren eller den af forbrugeren angivne tredjemand, dog ikke befragteren, får varerne i fysisk besiddelse. Ved overdragelsen af varerne til befragteren, selv om forbrugeren har anmodet befragteren om at foretage transporten som led i salget under forordningen om geoblokering, udløses starten på den 14-dages fortrydelsesfrist derfor ikke.
- *Indvirkningen på en leverandørs/erhvervsdrivendes momsforpligtelser ved grænseoverskridende salg*: Se afsnittet nedenfor om momsregler.

4.1.3. Grænseoverskridende levering og momsregler

⁵⁰ Transportvirksomheder kvalificeres kun som postbefordrende virksomheder, hvis de ud over transporten af forsendelser også varetager mindst én af de øvrige tjenester, der er anført i artikel 2, stk. 1, i direktivet om posttjenester (se sag C-259/16, præmis 34).

Med hensyn til moms⁵¹ udløser tilbuddet om grænseoverskridende levering ved salg af varer i nogle tilfælde et krav om momsregistrering i leveringsmedlemsstaten for at overholde det pågældende lands momsregler.

Grænseoverskridende salg af varer til forbrugere pålægges sædvanligvis afgift i den medlemsstat, hvor den endelige forbruger er placeret. Dette indebærer, at den leverandør, der transporterer varerne, bør momsregistrere sig i det land, hvor transporten af varerne til den endelige forbruger afsluttes, hvis tærsklen for fjernsalg af varer overskrides i den endelige forbrugers medlemsstat⁵².

Pr. 1. januar 2021 afskaffes de nuværende tærskler for fjernsalg for hver EU-medlemsstat. Der indføres en EU-omspændende tærskel på 10 000 EUR, som finder anvendelse på fjernsalg af varer samt teleydelser, radio- og TV-spredningstjenester og elektroniske tjenesteydelser inden for Unionen.

Når varer importeres fra et tredjeland til Unionen, er de fritaget for moms, hvis værdien er under 22 EUR. Fra 2021 afskaffes denne fritagelse, og alle importere pålægges moms. Dette fjerner den nuværende konkurrencemæssige ulempe for leverandører, der er etableret i Unionen.

Endelig udvides den mini-one-stop-shop (MOSS), som i dag kun er tilgængelig for teleydelser, radio- og TV-spredningstjenester og elektroniske tjenesteydelser (se også afsnit 4.3), fra den 1. januar 2021 til en one-stop-shop for moms. Den vil derfor også være tilgængelig for leverandører, der leverer andre varer og tjenesteydelser end teleydelser, radio- og TV-spredningstjenester og elektroniske tjenesteydelser på tværs af grænser til endelige forbrugere i Unionen, og ved import af forsendelser af ringe værdi, der sendes fra tredjelande til forbrugere i Unionen. For sidstnævnte kan moms betales på forhånd ved onlinekøb og angives og betales månedligt af en leverandør eller formidler, der er etableret i Unionen, hvis en sådan leverandør/formidler vælger at bruge denne one-stop-shop. I disse situationer er importen af disse varer fritaget for moms for at undgå dobbeltbeskatning.

Momsforpligtelserne for en leverandør/erhvervsdrivende, der sælger varer på tværs af grænser til kunder, afhænger også af den person, som direkte eller indirekte arrangerer transporten til kunden. Når kunden selv transporterer varerne, eller hvis kunden anmoder en tredjemand om at udføre leveringen, og leverandøren ikke direkte eller indirekte bidrager til eller hjælper med at arrangere afsendelsen eller transporten af disse varer, finder momsreglerne i den medlemsstat, hvorfra varerne leveres (dvs. hjemmemedlemsstaten), anvendelse på leverandøren. Ved leverancer inden for Unionen til kunder, hvor leverandøren/den erhvervsdrivende direkte eller indirekte bidrager til transporten eller forsendelsen af varerne⁵³, er leveringsstedet med hensyn til moms det sted, hvor transporten

⁵¹ Leverandører/erhvervsdrivende kan finde en udførlig liste over rettigheder og forpligtelser i forbindelse med momsbehandling i de relevante regler og bestemmelser, herunder https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat_en.

⁵² Denne tærskel er enten 100 000 EUR eller 35 000 EUR afhængigt af reglerne i den medlemsstat, hvor transporten afsluttes.

⁵³ Se "VAT GUIDELINES nr. 876": https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/guidelines-vat-committee-meetings_en.pdf (s. 205). Ifølge disse retningslinjer bestemte Momsudvalget enstemmigt, at leverandøren skal anses for at have bidraget indirekte til transporten eller forsendelsen af varer i hvert af følgende tilfælde: i) når transporten eller forsendelsen af varerne er overdraget af leverandøren til en tredjemand, som leverer varerne til kunden, ii) når forsendelsen eller transporten af varerne foretages af en tredjemand, men leverandøren helt eller delvist bærer ansvaret for leveringen af varerne til kunden,

af varerne afsluttes, og leverandøren/den erhvervsdrivende skal derfor eventuelt momsregistreres i kundens medlemsstat.

4.1.4. Grænseoverskridende levering og EU's forbrugerregler

Som det anføres i betragtning 28 til forordningen om geoblokering berører forordningen ikke direktiv 1999/44/EF og 2011/83/EU. Forordningen ændrer derfor ikke EU's forbrugerregler, som fortsat finder anvendelse i situationer, der er omfattet af dette anvendelsesområde (se også spørgsmål 2.3.23 og 2.3.24). En erhvervsdrivende skal følgelig overholde disse regler⁵⁴.

Ved levering i forbindelse med onlinesalg betyder dette derfor, at der bør gives oplysninger forud for indgåelsen af leveringsaftalen⁵⁵, og at handelswebsteder klart og tydeligt skal angive eventuelle leveringsbegrænsninger senest ved begyndelsen af bestillingsprocessen⁵⁶. Erhvervsdrivende bør specifikt angive de lande, hvortil de leverer (eller hvortil de ikke leverer, hvis dette er mere overskueligt).

Med hensyn til fortrydelsesretten ved onlinesalg kan sælgere inden indgåelsen af kontrakten oplyse forbrugerne, at de skal betale udgifterne til tilbagelevering af varerne i tilfælde af fortrydelse⁵⁷. Hvis disse oplysninger gives, skal forbrugerne betale udgifterne til tilbagelevering af varerne⁵⁸, også når varerne er solgt under forordningen om geoblokering.

Med hensyn til garantier for varer indføres der ved direktivet om forbruger køb og garantier en obligatorisk garanti for overensstemmelse. Ifølge dette direktiv er sælgeren ansvarlig over for forbrugeren for en manglende overensstemmelse, der foreligger ved varens levering, og forbrugeren har ret til at få varen bragt i overensstemmelse ved gratis afhjælpning eller omlevering eller i mangel heraf til afslag i prisen eller til at hæve købet. Sælgerens forpligtelse til gratis afhjælpning eller omlevering af varerne omfatter forpligtelsen til at dække de omkostninger, der er nødvendige for at bringe varen i overensstemmelse, navnlig forsendelsesomkostninger, arbejds løn og materialeomkostninger. Afhjælpning eller omlevering skal ske inden for rimelig tid og uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

I tillæg til denne obligatoriske lovbestede garanti kan erhvervsdrivende frivilligt stille handelsmæssige garantier. En handelsgaranti er en del af en erhvervsdrivendes handelspolitik, hvorefter forbrugere tilbydes visse rettigheder ud over de rettigheder, der er fastsat ved direktiv 1999/44/EF. Den er med forbehold af de betingelser, der er angivet af sælgeren (eller en anden erhvervsdrivende, f.eks. producenten), som kan omfatte begrænsninger med hensyn til varighed, geografisk dækning og dækkede omkostninger (f.eks. porto og fragt). Erhvervsdrivende skal oplyse forbrugeren om eftersalgskundebistand

iii) når leverandøren fakturerer og inddriver transportgebyrer fra kunden og viderebetaler disse til en tredjemand, som arrangerer forsendelsen eller transporten af varerne.

Momsudvalget aftalte også næsten enstemmigt, at leverandøren i andre tilfælde, navnlig hvis leverandøren aktivt fremmer en tredjemands levering til kunden, etablerer kontakt mellem kunden og tredjemanden og forsyner tredjemanden med de oplysninger, der skal bruges for at levere varerne, ligeledes skal anses for at have bidraget indirekte til transporten eller forsendelsen af varerne.

⁵⁴ Se også afsnit 4.2 om den gældende (nationale) lovgivning og kompetence og den specifikke vejledning om forordningens artikel 1, stk. 6.

⁵⁵ Artikel 6, stk. 1, litra g), i direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder.

⁵⁶ Artikel 8, stk. 3, i direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder.

⁵⁷ Artikel 6, stk. 1, litra i), i direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder.

⁵⁸ Artikel 14, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder.

og betingelserne herfor, eftersalgsservice og handelsmæssige garantier som en del af de aftalemæssige oplysninger i forbindelse med fjernsalg⁵⁹. En handelsmæssig garanti er bindende for garantigiveren i overensstemmelse med dens betingelser⁶⁰.

4.2. Målrretning af virksomhed og bestemmelse af lovvalg og kompetence

EU-retten sikrer forbrugere særlig beskyttelse med hensyn til lovvalg og kompetence i forbindelse med grænseoverskridende kontrakter indgået med erhvervsdrivende⁶¹. Bestemmelser om valg af værneting og lovvalg i sådanne kontrakter, der afviger fra disse regler, tilsidesættes, medmindre de er til fordel for forbrugerne. Den erhvervsdrivende skal derfor mindst anvende de obligatoriske regler, der finder anvendelse i forbrugers medlemsstat, eller skal sagsøge og kan sagsøges i forbrugers medlemsstat.

En sådan særlig beskyttelse af forbrugere gælder bl.a., når den erhvervsdrivende "retter virksomhed" mod forbrugers medlemsstat⁶².

4.2.1. EU-Domstolens fortolkning

I flere domme har EU-Domstolen afklaret begrebet "rette virksomhed" og derved givet vejledning i dets anvendelse.

I sin principielle dom i sagen Pammer/Alpenhof⁶³ skulle Domstolen tage stilling til, hvorvidt det er tilstrækkeligt, at der er adgang til et netsted på internettet, til at antage, at den erhvervsdrivende har rettet sin virksomhed mod den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl, som omhandlet i den bestemmelse, der er analog med artikel 17, stk. 1, litra c), i Bruxelles I-forordningen (som ændret).

Domstolen fastslog, at almindelig adgang til et netsted på internettet i en given medlemsstat ikke er tilstrækkelig til at fastslå, at den erhvervsdrivende har rettet sin virksomhed mod medlemsstaten. Tværtimod skal det for at fastslå dette undersøges, om det, før den eventuelle indgåelse af en aftale med forbrugeren, fremgår af disse netsteder på internettet og af den erhvervsdrivendes samlede virksomhed, at sidstnævnte havde til hensigt at handle med forbrugere med bopæl i en eller flere medlemsstater, herunder den medlemsstat, på hvis område den pågældende forbruger har bopæl.

Domstolen opstillede en ikke-udtømmende liste over kriterier, der kan vise, at den erhvervsdrivende havde denne hensigt:

- den internationale beskaffenhed af den pågældende virksomhed
- beskrivelse af ruter fra en eller flere andre medlemsstater til stedet for leveringen af ydelsen

⁵⁹ Artikel 6, stk. 1, litra m), i direktiv 2011/83/EU om forbrugerrettigheder.

⁶⁰ Artikel 6 i direktiv 1999/44/EF om forbrugerbetaling og garantier.

⁶¹ Artikel 17, stk. 1, litra c), i forordning (EU) nr. 1215/2012 som ændret (Bruxelles I-forordningen) og artikel 6, stk. 1, i forordning (EF) nr. 593/2008 (Rom I-forordningen).

⁶² I denne forbindelse henviser betragtning 24 i Rom I-forordningen til konsekvens i fortolkningen af det materielle anvendelsesområde mellem reglerne i Bruxelles I (som ændret) og i Rom I.

⁶³ Pammer og Hotel Alpenhof, forenede sager C-585/08 og C-144/09 (EU:C:2010:740).

- anvendelsen af et sprog eller en valuta, der er forskellig fra det sprog eller den valuta, der normalt anvendes i medlemsstaten, hvor den erhvervsdrivende er etableret, med mulighed for at reservere og bekræfte reservationen på dette andet sprog
- oplysning om telefonnummer med angivelse af international landekode
- udgifter til en søge- og annonceringsydelse på internettet med henblik på at give forbrugere, der har bopæl i andre medlemsstater, adgang til den erhvervsdrivendes eller det formidlende selskabs netsted
- anvendelsen af et andet topdomænenavn end det, der anvendes i den medlemsstat, hvor den erhvervsdrivende er etableret
- omtale af et internationalt klientel sammensat af kunder med bopæl i forskellige medlemsstater.

Følgende elementer udgør ikke bevis for denne hensigt:

- almindelig adgang til den erhvervsdrivendes eller det formidlende selskabs netsted på internettet i den medlemsstat, på hvis område forbrugeren har bopæl
- oplysning om en e-mailadresse eller en anden adresse
- anvendelse af et sprog eller en valuta, som er det sprog og/eller den valuta, der normalt anvendes i medlemsstaten, hvor den erhvervsdrivende er etableret.

I efterfølgende domme har Domstolen afklaret to vigtige punkter med hensyn til anvendelse af artikel 17 i Bruxelles I-forordningen (som ændret). I Mühlleitner-sagen⁶⁴ fastslog Domstolen, at de beskyttende regler, som giver forbrugeren mulighed for at sagsøge den erhvervsdrivende i sin medlemsstat, ikke kun finder anvendelse på fjernkontrakter, men også hvis forbrugeren har rejst til den erhvervsdrivendes adresse for at indgå kontrakten på stedet, når den erhvervsdrivendes virksomhed er rettet mod en anden medlemsstat.

I Emrek-sagen fastslog Domstolen, at artikel 17, stk. 1, litra c), i Bruxelles I-forordningen (som ændret) ikke kræver, at der foreligger kausalitet mellem et netsted og aftaleindgåelsen. Forbrugere kan derfor påberåbe sig de beskyttende bestemmelser, selv om de ikke havde kendskab til den pågældende virksomhed. Såfremt der foreligger kausalitet, udgør det dog et indicium for en tilknytning mellem aftalen og en sådan erhvervmæssig virksomhed rettet mod forbrugers bopælsmedlemsstat⁶⁵.

4.2.2. Afklaringer vedrørende forordningen om geoblokering

Forordningen om geoblokering berører ikke ovennævnte EU-regler om lovvalg og kompetence. Det skal derfor stadig fra sag til sag vurderes, om en erhvervsdrivende "retter virksomhed" mod forbrugers medlemsstat, på grundlag af omstændigheder i hvert enkelt tilfælde, også i lyset af de elementer, der er taget i betragtning i ovennævnte retspraksis.

I forordningen om geoblokering afklares det, hvilke aktiviteter før indgåelsen af kontrakten der ifølge loven ikke kan medtages i en sådan vurdering, og det angives, at den blotte overholdelse af forpligtelserne i forordningen ikke i sig selv betyder, at en erhvervsdrivende retter virksomhed mod en bestemt medlemsstat (artikel 1, stk. 6, som afklaret ved betragtning

⁶⁴ Mühlleitner, sag C-190/11 (EU:C:2012:542).

⁶⁵ Emrek, sag C-218/12 (EU:C:2013:666).

13). Den blotte indgåelse af en kontrakt (online eller offline), der følger af overholdelsen af de forpligtelser, der er fastsat i forordningen om geoblokering, indebærer derfor ikke, at den erhvervsdrivende retter virksomhed mod forbrugers medlemsstat. En erhvervsdrivende kan ligeledes ikke anses for at rette virksomhed alene på grundlag af det forhold, at den erhvervsdrivende giver oplysninger og bistand til forbrugeren efter indgåelsen af en sådan kontrakt.

4.3. Mini-one-stop-shop for leverandører af elektronisk leverede tjenesteydelser

For elektronisk leverede tjenesteydelser, herunder de tjenesteydelser, der er omfattet af forordningen om geoblokering⁶⁶, er de administrative formaliteter for overholdelse af momsreglerne i anvendelsesmedlemsstaten i forbindelse med grænseoverskridende levering blevet væsentligt forenklet af MOSS⁶⁷. Denne ordning giver bl.a. de erhvervsdrivende mulighed for at benytte MOSS-webportalen⁶⁸, som indeholder oplysninger om, hvordan MOSS anvendes, og de gældende momssatser for de tjenester, der er omfattet i de forskellige medlemsstater.

Under MOSS-ordningen kan en leverandør/erhvervsdrivende navnlig levere teleydelser, radio- og TV-spredningstjenester og elektroniske tjenesteydelser inden for Unionen, uden at vedkommende skal registrere sig i hvert EU-land, hvortil vedkommende leverer. Alle disse forpligtelser kan opfyldes fra én registreringsmedlemsstat.

Der tilbydes to typer ordninger: en ordning for leverandører, der er etableret i Unionen (EU-ordningen), og en anden ordning for leverandører, der er etableret uden for Unionen (ikke-EU-ordningen).

En afgiftspligtig person, der vælger at benytte MOSS, skal registrere sig i registreringsmedlemsstaten.

For EU-ordningen er dette den medlemsstat, hvori den afgiftspligtige person har etableret sin virksomhed.

Hvis en afgiftspligtig person ikke har etableret sin virksomhed i Unionen, er dette den medlemsstat, hvori han eller hun har et fast forretningssted. Hvis den afgiftspligtige person har mere end ét fast forretningssted i Unionen, kan han eller hun vælge en af disse medlemsstater som registreringsmedlemsstat. Dette er den eneste situation, hvor en afgiftspligtig person kan vælge registreringsmedlemsstaten under EU-ordningen, og den afgiftspligtige person er bundet af denne beslutning i det kalenderår, hvor beslutningen er truffet, plus de næste to kalenderår.

Ved EU-ordningen identificeres den afgiftspligtige person i mini-one-stop-shoppen med det samme individuelle momsregistreringsnummer, som han eller hun benytter til indenlandske leveringer og momsangivelser.

⁶⁶ Dvs. tjenesteydelser, hvis vigtigste funktion ikke er at give adgang til og mulighed for brug af ophavsretligt beskyttede værker eller andre beskyttede genstande. Disse tjenesteydelser omfatter f.eks. cloudtjenester, datalagring, webhosting og levering af firewalls, brug af søgemaskiner og internetregistre.

⁶⁷ Se navnlig Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 og Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 282/2011.

⁶⁸ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/vat/telecommunications-broadcasting-electronic-services/

Ved ikke-EU-ordningen kan den afgiftspligtige person (som hverken har etableret virksomhed eller har et fast forretningssted i Unionen) vælge enhver medlemsstat som registreringsmedlemsstat. Denne medlemsstat tildeler et individuelt momsregistreringsnummer til den afgiftspligtige person (i formatet EUxxxxxyyyz).

I begge tilfælde (EU- og ikke-EU-ordninger) kan den afgiftspligtige person kun have én registreringsmedlemsstat, og alle teleydelser, radio- og TV-spredningstjenester og elektroniske tjenesteydelser, der leveres til ikke-afgiftspligtige personer i en medlemsstat, hvori vedkommende ikke er etableret, skal angives via MOSS, hvis den afgiftspligtige person vælger at bruge dette system.

En afgiftspligtig person, der bruger en af de særlige ordninger, skal elektronisk indgive en MOSS-momsangivelse for hvert kalenderkvartal, uanset om han eller hun faktisk har leveret teleydelser, radio- og TV-spredningstjenester eller elektroniske tjenesteydelser (hvis der ikke er foretaget leveringer i Unionen i et kvartal, indgives en "nulangivelse"). MOSS-momsangivelsen (og den ledsagende betaling) skal indgives senest 20 dage efter udgangen af den periode, der er omfattet af angivelsen.

MOSS-momsangivelsen indeholder detaljer om leveringer foretaget til kunder i hver forbrugermedlemsstat af den afgiftspligtige person, der bruger ordningen, og – for EU-ordningen – efter hvert fast forretningssted.

Registreringsmedlemsstaten opdeler MOSS-momsangivelsen efter forbrugermedlemsstat og videresender detaljerne til de forskellige forbruger- og etableringsmedlemsstater.

Registreringsmedlemsstaten genererer et unikt referencenummer for hver MOSS-momsangivelse og meddeler dette nummer til den afgiftspligtige person. Dette nummer er vigtigt, da den afgiftspligtige person skal henviser til det, når vedkommende foretager den tilsvarende betaling.

Den afgiftspligtige person betaler den skyldige moms til registreringsmedlemsstaten. Den pågældende betaler ét beløb for den samlede angivelse (dvs. for hver forbrugermedlemsstat). Registreringsmedlemsstaten fordeler derefter pengene til de forskellige forbrugermedlemsstater.

4.4. Sikker, billig og nem onlinebetaling

Det digitale indre markeds rette funktion afhænger af tilgængeligheden af pålidelige og økonomisk overkommelige elektroniske betalingsmetoder. I forordningen om geoblokering henvises der klart til det reviderede betalingstjenestedirektiv⁶⁹ og de tilsvarende autentifikationskrav, der finder anvendelse fra den 13. januar 2018. Nye stærke kundeautentifikationskrav finder imidlertid anvendelse fra den 14. september 2019, når den

⁶⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, og om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF.

relevante delegerede retsakt med supplerede regler til det reviderede betalingstjenestedirektiv på dette punkt, finder anvendelse⁷⁰.

En række nyligt vedtagne regler bidrager endvidere til målet om at sikre pålidelige og økonomisk overkommelige elektroniske betalingsmetoder online.

Ved at give enhver person med lovlig bopæl i Unionen ret til en basal betalingskonto med et elektronisk betalingsmiddel åbnes der med direktivet om betalingskonti⁷¹ op for adgang til det digitale indre marked for alle europæiske forbrugere, som kan indkøbe varer og tjenesteydelser online.

Det reviderede betalingstjenestedirektiv tilbyder sikre, omkostningseffektive og nemme metoder til at betale online, som er til gavn for både erhvervsdrivende og forbrugere. Det styrker tilliden til onlinebetalinger takket være kravet om stærkere kundeautentifikation og bedre beskyttelse af brugere af betalingstjenester (begrænset erstatningsansvar i tilfælde af svig). Muligheden for at anvende nye betalingstjenesteudbydere – betalingsinitieringstjenester – i det reviderede betalingstjenestedirektiv giver alle bankkontohavere med onlinebankfunktion mulighed for at foretage onlinekøb, endda uden et betalingskort, og tilbyder erhvervsdrivende en innovativ og konkurrencedygtig onlinebetalingsløsning.

De nye regler i det reviderede betalingstjenestedirektiv forbyder brugergebyrer, som er ekstra gebyrer for betalinger foretaget med forbrugercredit- eller debetkort, både i forretninger og online. Dette afspejler de lavere omkostninger for erhvervsdrivende, der er forbundet med accepten af de fleste forbrugerkort i Europa som følge af det loft for interbankgebyrer, som blev indført med forordningen om interbankgebyrer⁷².

5. Bilag: Tidslinje for gennemførelse af vedtagne e-handelsforanstaltninger

Tidslinje for gennemførelse af vedtagne e-handelsforanstaltninger	
13. januar 2018	Anvendelsesdato for det reviderede betalingstjenestedirektiv
20. marts 2018	Anvendelsesdato for forordningen om grænseoverskridende portabilitet af onlineindholdstjenester i det indre marked
22. maj 2018	Anvendelsesdato for forordningen om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester
3. december 2018	Anvendelsesdato for forordningen om geoblokering
1. januar 2019	Ikrafttræden af foranstaltninger til forenkling af moms på e-handel i forbindelse med salg af elektroniske tjenesteydelser inden for Unionen
1. januar-30. juni 2019	Første indsamling af data om udbydere af pakkeleveringstjenester (under forordningen om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester)
31. marts 2019	Første offentliggørelse af takster for pakkeleveringstjenester (under forordningen om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester)

⁷⁰ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/389 af 27. november 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder for stærk kundeautentifikation og fælles og sikre åbne standarder for kommunikation.

⁷¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/92/EU af 23. juli 2014 om sammenlignelighed af gebyrer i forbindelse med betalingskonti, flytning af betalingskonti og adgang til betalingskonti med basale funktioner.

⁷² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/751 af 29. april 2015 om interbankgebyrer for kortbaserede betalingstransaktioner.

31. juli 2019	Første vurdering af den økonomiske overkommelighed af pakkeleveringstjenester (under forordningen om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester)
17. januar 2020	Anvendelsesdato for forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde
23. marts 2020	Anvendelsesdato for bestemmelsen om passivt salg i forordningen om geoblokering (artikel 6) på aftaler, der er i overensstemmelse med relevante EU-bestemmelser og med tilsvarende bestemmelser i den nationale konkurrenceret indgået inden den 2. marts 2018
1. januar 2021	Ikrafttræden af foranstaltninger vedrørende moms på e-handel for at udvide one-stop-shoppens rækkevidde ud over den nuværende MOSS, fjerne momsfrigørelse for små forsendelser og indføre bestemmelser om administrativt samarbejde